

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van M:OED
t.a.v. dhr. M. van Rooij

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake inzage in evaluatie
burgerberaad
BEHANDELD DOOR
F. Coenen

DATUM
2 december 2024
Verzonden: 02-12-2024
TELEFOONNUMMER
043 350 4940

BIJLAGEN
2
ONZE REFERENTIE
2024.03935

E-MAILADRES
fedor.coenen@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte heer Van Rooij,

Op 15 november 2024 heeft u middels schriftelijke vragen hernieuwd verzocht tot toezending aan de raad van de externe evaluatie van het burgerberaad, in het verlengde van uw schriftelijke vragen van 11 oktober 2024.

Zoals u telefonisch op 22 november ambtelijk is medegedeeld was een eerste bespreking van dit rapport geagendeerd voor het tweewekelijkse PO Burgerparticipatie van 2 december. Conform de insteek van deze bespreking treft u bijgevoegd de externe evaluatie aan. Ook is de intern uitgevoerde enquête onder deelnemers aan het burgerberaad bijgevoegd. Deze is destijds ook aan de opsteller van de externe evaluatie, dhr. Thomas Schäfer (*Fair Consulting*), beschikbaar gesteld om kwantitatieve gegevens te kunnen gebruiken in zijn rapportage.

Evaluatie

Zoals in ons antwoord op uw vragen van 11 oktober 2024 al is aangegeven, is de door u gevraagde evaluatie een van de bouwstenen in een brede evaluatie over de uitvoering van de participatieverordening en de uitvoering van de Maastrichtse aanpak participatie. Bespreking hiervan met uw raad staat gepland voor het eerste kwartaal van 2025. Dit is conform afspraak met uw raad om tweejaarlijks te evalueren en vastgelegd in de participatieverordening. Een en ander is als zodanig besproken tijdens de themasessie over participatie op 26 juni jl. Eindconclusies over de pilot burgerberaad en aanbevelingen voor een vervolg zullen een plek krijgen in voornoemde brede evaluatie. Zoals al eerder aangegeven, kijkt het college positief terug op het verloop van het eerste Maastrichtse burgerberaad; en wil het college graag de Burgerbegroting, het Burgerberaad en andere vormen van participatie in samenhang bekijken.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Manon Fokke
Wethouder Financiën, Personeel & Organisatie, Burgerparticipatie en Lobby

Schriftelijke vragen

Burgerberaad Maastricht

0 en 1 meting

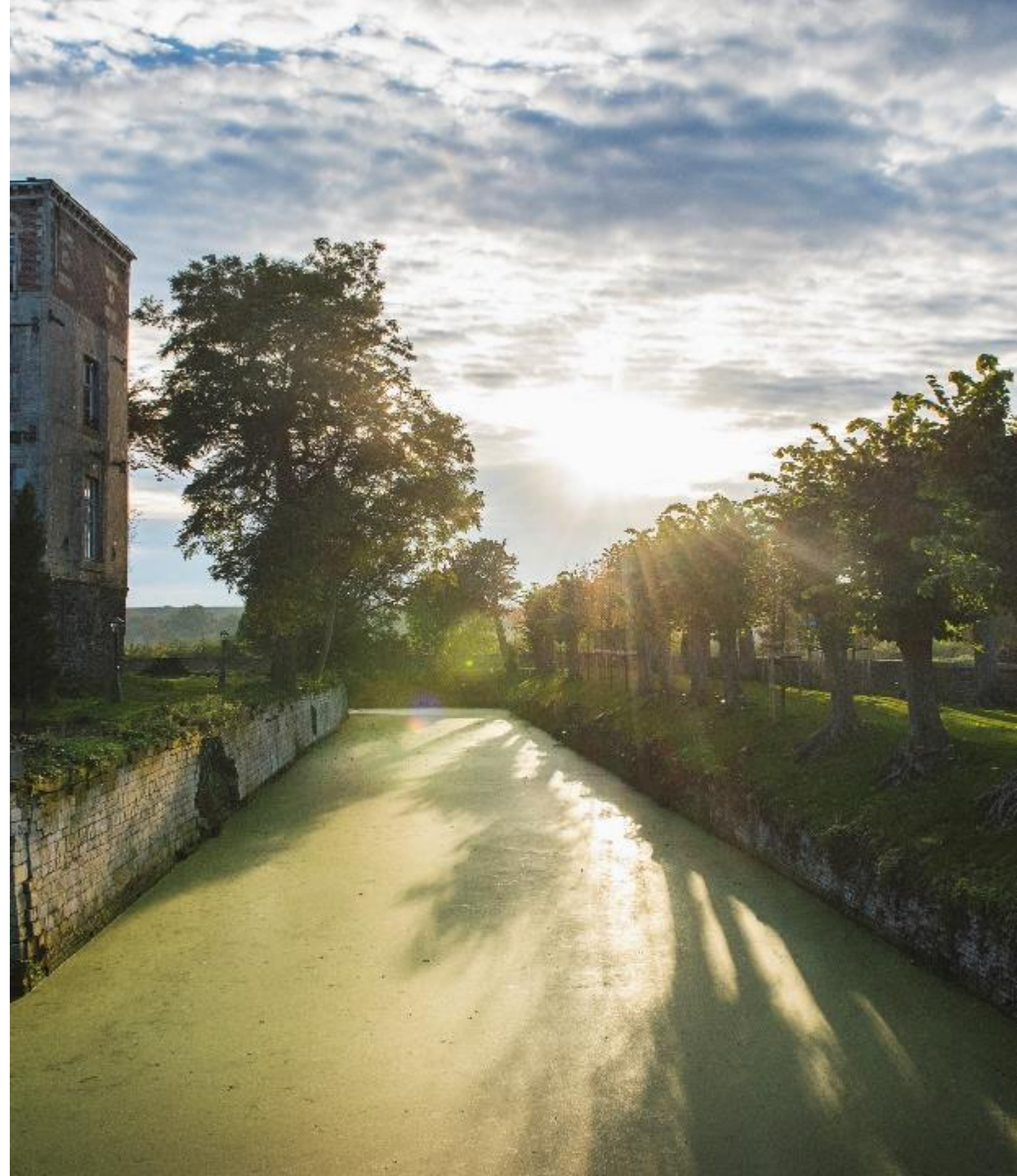
Gemeente Maastricht

Februari 2024

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Samenvatting	4
Resultaten	6
1 Onderzoeksopzet	7
2 Resultaten	10
2.1 0 meting	11
2.2 0 meting versus 1 meting	16
2.3 1 meting	24
Onderzoeksaanpak	32
Bijlagen	35
I. Tabellen	
II. Open antwoorden ondersteuning	
III. Open antwoorden verbeteringsuggesties	

Inleiding

Achtergrond

In Maastricht werd in 2023 voor het eerst een burgerberaad georganiseerd. De deelnemers werden door middel van een steekproef getrokken om de representativiteit te vergroten. In totaal zijn er 7 bijeenkomsten geweest in de periode september tot december 2023.

De afdeling datagedreven sturen is gevraagd om een 0 en 1 meting uit te voeren. Bij de uitvoer gebruiken we de OECD criteria (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) om gestandaardiseerde en goed doordachte benaderingen van burgerparticipatie en besluitvorming te volgen.

Om de vragenlijst behapbaar te houden is niet de hele OECD vragenlijst letterlijk overgenomen, maar is wel elk thema meegenomen. Daarnaast zijn een aantal vragen overgenomen uit een eerder onderzoek in de provincie Gelderland.

Onderzoeksvragen

Het onderzoek is uitgevoerd door middel van een online vragenlijst. De vragenlijst geeft antwoord op de volgende vragen:

1. Hoe goed zijn deelnemers op de hoogte van onderwerpen gerelateerd aan het burgerberaad?
2. Hoe geïnteresseerd zijn deelnemers in de politiek van de gemeente Maastricht?
3. Hoeveel vertrouwen hebben de deelnemers in de politiek van de gemeente Maastricht?
4. Hoe tevreden zijn deelnemers over het burgerberaad in het algemeen?
5. Hoe tevreden zijn deelnemers over de uitkomsten van het burgerberaad?

Leeswijzer

In september (0 meting) en december-januari (1 meting) 2023 hebben in totaal 75 (0 meting) en 35 (1 meting) deelnemers de online vragenlijst ingevuld. De resultaten worden in dit rapport uiteengezet.

In dit rapport staan de resultaten van de 0-meting en van de 1-meting. Een aantal indicatoren zijn op beide momenten uitgevraagd en worden met elkaar vergeleken. Daarnaast staat in dit rapport een uitleg van de onderzoeksopzet. De rapportage begint met een samenvatting van belangrijkste bevindingen van het onderzoek.

SAMENVATTING

VOORMAALIGE
EUCALYSTERSLOOSTER
BROEDERIJEN EN DEER

6

#

Onderzoek

Dit is een onderzoek naar het Burgerberaad. De 0 meting is uitgevoerd na de eerste bijeenkomst in september, de 1 meting na de laatste bijeenkomst in december. Deelnemers aan het burgerberaad zijn uitgenodigd voor een online vragenlijst. De respons was 75% op de 0 meting en 58% op de 1 meting. Het absolute aantal respondenten en de respons zijn voldoende om een uitspraak te kunnen doen over de hele groep. Echter, het absolute aantal respondenten op de 1 meting was 35, en dit moet meegenomen worden bij het interpreteren van de resultaten.

0 meting: Kennisniveau, taak en uitkomst

Het kennisniveau van de respondenten op een aantal onderwerpen die gerelateerd zijn aan het burgerberaad was goed. 61-97% van de respondenten beantwoordde de stellingen goed. Bij het aangeven van hun reden om mee te doen kwamen de volgende woorden het vaakst voor: Maastricht, stad, en mee. Bij het beschrijven van hun eigen taak kwamen de volgende woorden het vaakst voor: Maastricht, gemeente, meedenken, luisteren, stad en ideeën. Bij het bedenken wat met de uitkomst gebeurt werden de volgende woorden het vaakst gebruikt: iets, mee, gedaan, gemeente, burgerberaad en uitkomsten.

0 meting vs 1 meting: op de hoogte

Respondenten waren van alle gevraagde onderwerpen beter op de hoogte na het burgerberaad dan ervoor. De gevraagde onderwerpen waren de omgevingsvisie (+2 rapportcijferpunten gemiddeld), de stadsvisie (+2), het burgerberaad (+2), en burgerparticipatie (+2).

0 meting vs 1 meting: stellingen

Na het burgerberaad vinden respondenten even vaak dat politici zich moeten laten leiden door de mening van het volk, maar hun mening is minder uitgesproken. Ze vinden even vaak dat de gemeente meer moet investeren in inspraakmomenten zoals dit burgerberaad. Minder respondenten vinden dat ze weinig invloed hebben op de gemeentepolitiek. Respondenten vinden iets vaker dat ze goed in staat zijn om een actieve rol te spelen in de gemeentepolitiek, maar meer respondenten zijn achteraf niet eens/niet oneens (neutraal) met deze stelling. Respondenten zijn iets meer geïnteresseerd in de gemeentepolitiek en hebben meer vertrouwen in de politiek van Maastricht na het burgerberaad.

1 meting: Rapportcijfer, wat ging goed, wat kan beter

De meeste respondenten geven het burgerberaad een 8, het gemiddeld rapportcijfer was een 7,4. Bij het beschrijven wat goed ging werden de woorden goed, mensen, verschillende en Maastricht het vaakst genoemd. Bij het beschrijven wat beter kon werden de woorden adviezen, mensen en koud het vaakst genoemd.

1 meting: tevredenheid uitkomst, adviezen en doorlooptijd

De meeste respondenten geven de uitkomst van het burgerberaad een 8, het gemiddeld rapportcijfer was een 7,7. De meeste respondenten zouden bijna alle adviezen uitvoeren (41%), bijna een derde (29%) zou het merendeel van de adviezen uitvoeren. Bijna driekwart (71%) van de respondenten vindt de doorlooptijd van het burgerberaad goed.

1 meting: stellingen

Alle respondenten waren het (helemaal) eens met de stellingen 'Ik heb kunnen zeggen wat ik wilde', 'Iedereen toonde zich respectvol tegenover de anderen in de discussies' en 'Ik had voldoende mogelijkheden om mijn mening te uiten tijdens de discussies'. De stellingen waar de minste respondenten het (helemaal) mee eens waren zijn: 'De meningen van andere respondenten verschilden niet zo veel van mijn eigen meningen' (44%) en 'Alle aanwezigen kregen in gelijke mate het woord' (38%).

1 meting: steekwoorden

Respondenten konden het burgerberaad in 3 steekwoorden omschrijven. Het woord interessant werd het vaakst genoemd. Andere woorden die vaker werden genoemd zijn mensen, ervaring, goed, respect en vertrouwen. Dit zijn allemaal positieve steekwoorden.

1

Onderzoeksopzet

1. Onderzoeksoptzet

De OECD-richtlijnen (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) voor burgerparticipatieprocessen zijn bedoeld voor overheidsinstellingen die een burgerparticipatieproces uitvoeren.

De richtlijnen beschrijven tien stappen voor het ontwerpen, plannen, uitvoeren en evalueren van een burgerparticipatieproces en bespreken acht verschillende methoden om burgers te betrekken. Naast de richtlijnen is ook een uitvoerige vragenlijst beschikbaar.

De OECD vragenlijst is gebruikt als input voor de vragenlijst van dit onderzoek, samen met de vragenlijst die door de provincie Gelderland is gebruikt voor het burgerberaad*.

Het onderzoek bestond uit een 0-meting en een 1-meting.

De 0-meting is uitgevoerd na de eerste bijeenkomst van het burgerberaad. De 1-meting is uitgevoerd na de laatste bijeenkomst van het burgerberaad. De deelnemers ontvingen de link voor de online vragenlijst via email. Bij beide metingen werd er na een week een herinnering gestuurd. Er was een Nederlandse en Engelse versie van de vragenlijst beschikbaar.

*Bron Dr Kristoff Jacobs, persoonlijke communicatie.

1. Respons

0-meting

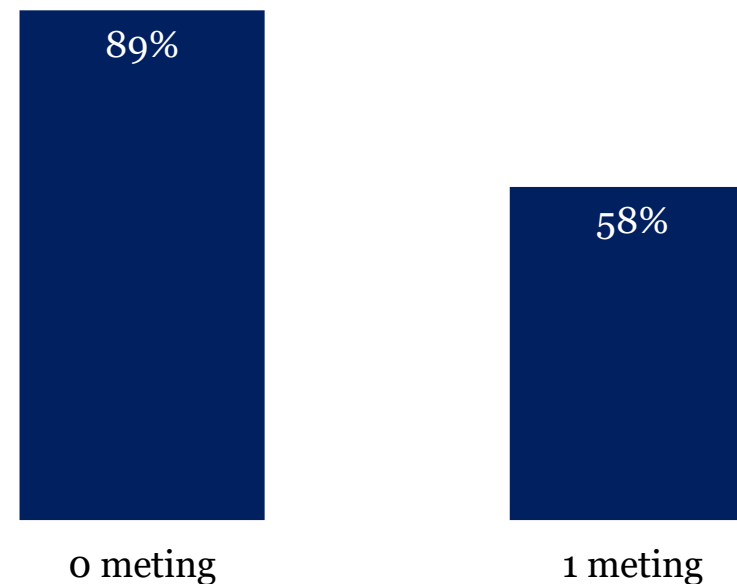
- Tijdens de eerste bijeenkomst waren er 84 deelnemers aan het burgerberaad.
- In totaal hebben 75 deelnemers de vragenlijst van de 1-meting ingevuld. Dit geeft een responspercentage van 89%.
- Dat is qua absoluut aantal en responspercentage voldoende om een uitspraak te kunnen doen over de groep.

1-meting

- Tijdens de laatste bijeenkomst waren er 60 deelnemers aan het burgerberaad.
- In totaal hebben 35 deelnemers de vragenlijst van de 1-meting ingevuld. Dit geeft een responspercentage van 58%.
- Dat is qua absoluut aantal en responspercentage voldoende om een uitspraak te kunnen doen over de groep. Echter, het absolute aantal respondenten op de 1 meting was 35, en dit moet meegenomen worden bij het interpreteren van de resultaten.

Respons

RESULTATEN

2.1

Resultaten

o-meting

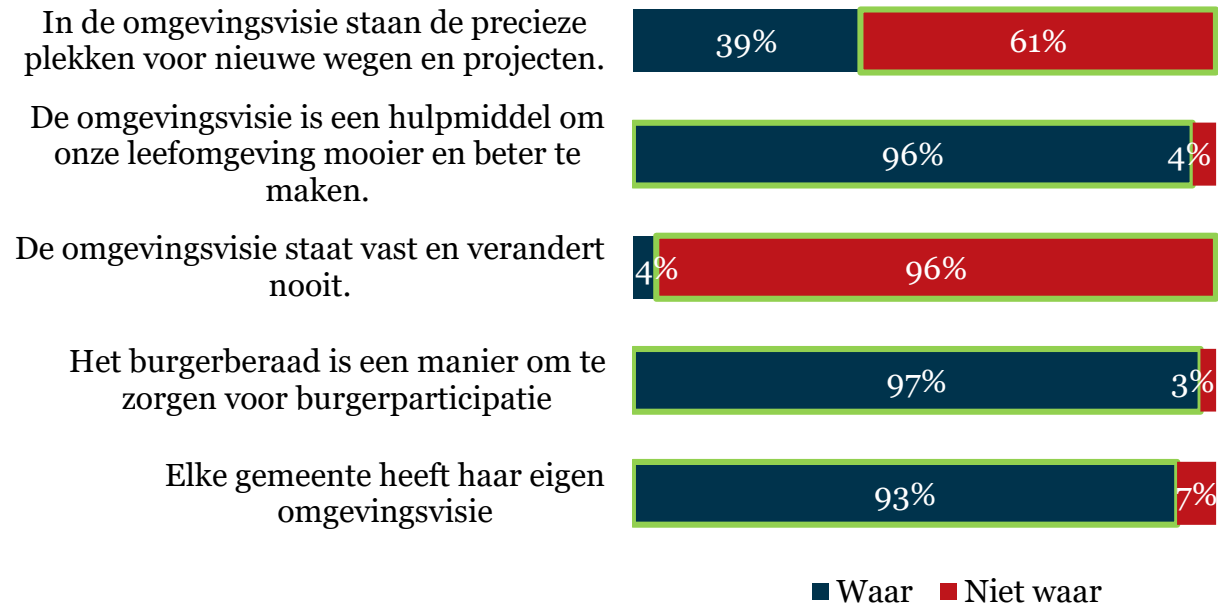
2.1.2 Kennisniveau

In de 0 meting is gevraagd naar het kennisniveau van de deelnemers. Ze kregen 5 stellingen waarbij deelnemers moesten aangeven of deze waar of niet waar zijn.

Het goede antwoord is groen omrand.

- De meerderheid van de deelnemers koos het goede antwoord bij de 5 stellingen (61%-97%)
- De stelling 'In de omgevingsvisie staan de precieze plekken voor nieuwe wegen en projecten' werd het minst vaak goed beantwoord (61%)
- De overige stellingen werden vaak goed ingevuld (93%-96%)
- In zijn geheel is het kennisniveau van de deelnemers voor het eerste burgerberaad goed

Kennisniveau

2.1.3 Verwachtingen uitkomst

Deelnemers is gevraagd wat ze verwachten dat er gebeurt met de uitkomsten van dit burgerberaad.

Van de reacties is een Wordcloud gemaakt. In een Wordcloud worden woorden geteld. De woorden die het vaakst genoemd zijn zijn dikgedrukt.

In deze Wordcloud zijn alle woorden meegenomen die minimaal 3 keer genoemd zijn. De Engelse reacties zijn in het Nederlands vertaald.

- De woorden 'iets' (13 keer) en 'mee' (13 keer) zijn het vaakst genoemd
- Gevolgd door de woorden 'gemeente' (10 keer), 'burgerberaad' (10 keer), 'gedaan' (10 keer) en 'uitkomsten' (10 keer)
- De volledige reacties zijn te lezen in de tabel in de bijlage

Wat verwacht je dat er gebeurt met de uitkomsten van dit burgerberaad?

2.2

Resultaten

0 meting versus 1 meting

2.2.1 Op de hoogte

Deelnemers is gevraagd hoe goed zij op de hoogte zijn van een aantal thema's. Ze konden dit aangeven met een rapportcijfer tussen de 1 en 10. Het rapportcijfer is uitgevraagd in de 0 meting en in de 1 meting. Het eerste thema was de omgevingsvisie.

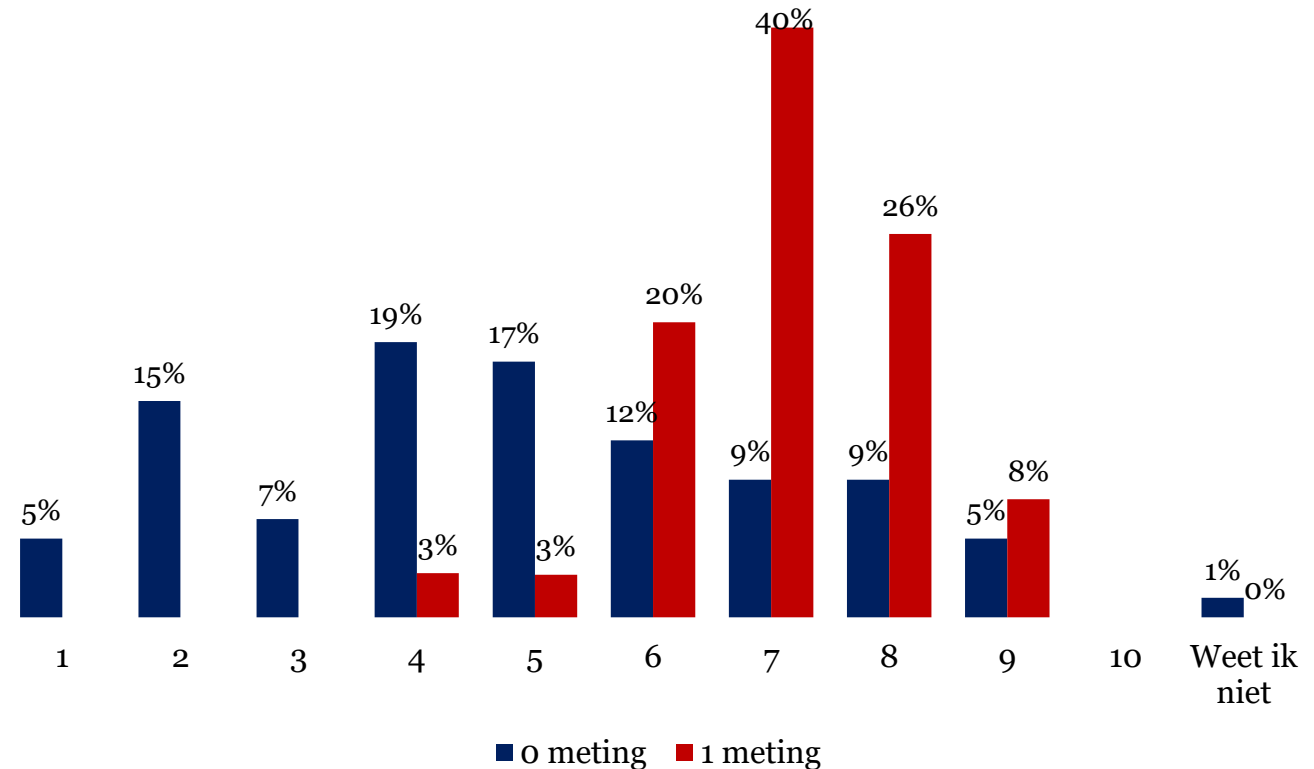
0 meting

- Het gemiddeld cijfer op de 0 meting was een 5,0
- Het mediane cijfer was een 5. De mediaan geeft het cijfer waarbij de helft van de deelnemers hoger zat, en de helft lager
- Het cijfer 4 werd het vaakst genoemd (19%), gevolgd door een 5 (17%) en een 2 (15%)

1 meting

- Het gemiddeld cijfer op de 1 meting was een 7,1. Het mediane cijfer was een 7
- Het cijfer 7 werd het vaakst genoemd (40%), gevolgd door een 8 (26%) en een 6 (20%)
- Deelnemers waren beter op de hoogte van de omgevingsvisie op de 1 meting dan op de 0 meting

Hoe goed ben je op de hoogte van de omgevingsvisie?

2.2.2 Op de hoogte

Het tweede thema was de stadsvisie.

0 meting

Het gemiddeld cijfer op de 0 meting was een 4,7

Het mediane cijfer was een 4.5. De mediaan geeft het cijfer waarbij de helft van de deelnemers hoger zat, en de helft lager

Het cijfer 4 werd het vaakst genoemd (19%), gevolgd door een 5 (17%) en een 2 (15%)

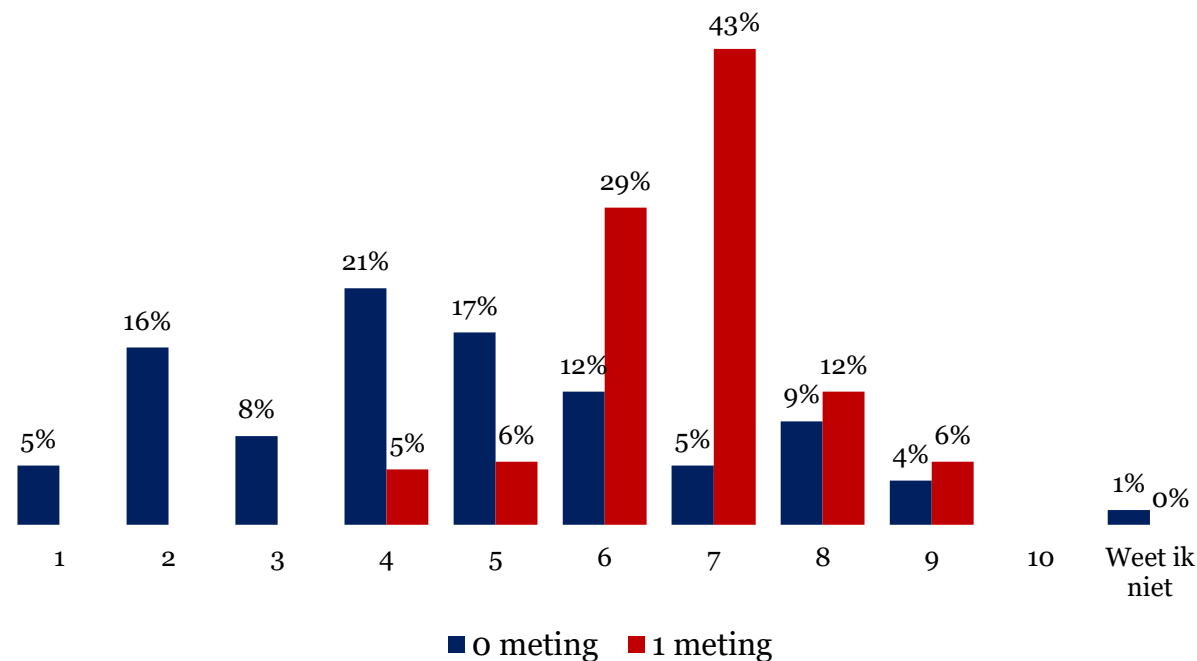
1 meting

Het gemiddeld cijfer op de 1 meting was een 6,7. Het mediane cijfer was een 7

Het cijfer 7 werd het vaakst genoemd (37%), gevolgd door een 8 (12%) en een 6 (18%)

Deelnemers waren beter op de hoogte van de stadsvisie op de 1 meting dan op de 0 meting

Hoe goed ben je op de hoogte van de stadsvisie?

2.2.2 Op de hoogte

Het derde thema was het burgerberaad.

0 meting

Het gemiddeld cijfer op de 0 meting was een 5,9

Het mediane cijfer was een 6,0. De mediaan geeft het cijfer waarbij de helft van de respondenten hoger zat, en de helft lager

Het cijfer 4 werd het vaakst genoemd (19%), gevolgd door een 5 (17%) en een 2 (15%)

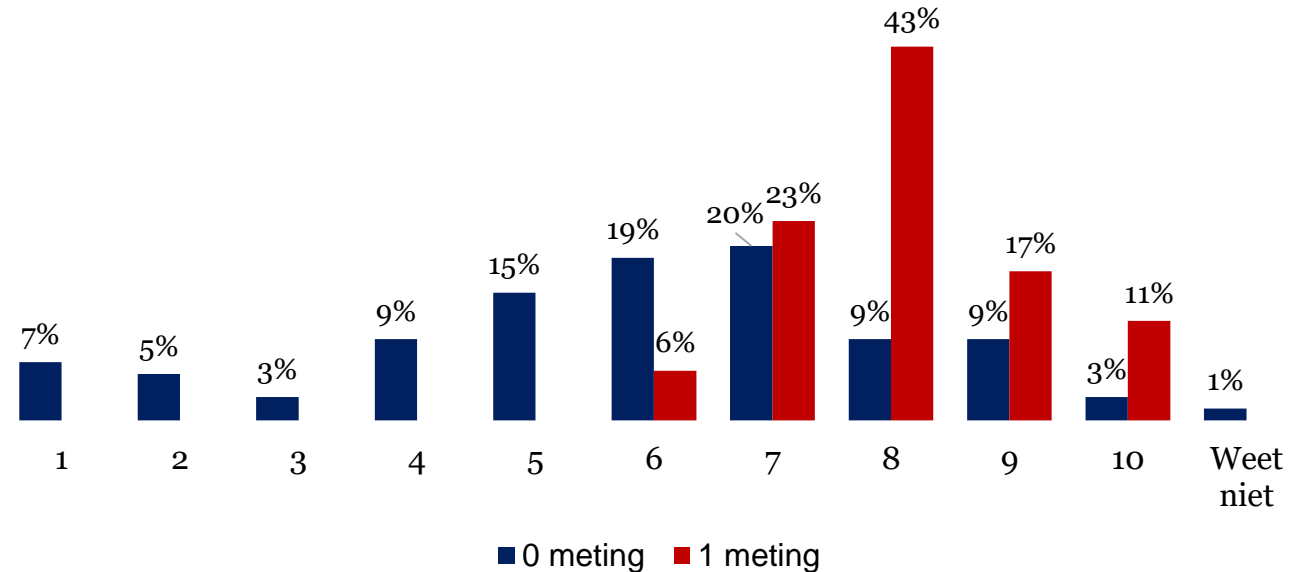
1 meting

Het gemiddeld cijfer op de 1 meting was een 8,1. Het mediane cijfer was een 8

Het cijfer 7 werd het vaakst genoemd (37%), gevolgd door een 8 (24%) en een 6 (18%)

Respondenten waren beter op de hoogte van het burgerberaad op de 1 meting dan op de 0 meting

Hoe goed ben je op de hoogte van het burgerberaad?

2.2.2 Op de hoogte

Het vierde thema was burgerparticipatie.

0 meting

Het gemiddeld cijfer op de 0 meting was een 5,2

Het mediane cijfer was een 5,5. De mediaan geeft het cijfer waarbij de helft van de respondenten hoger zat, en de helft lager

Het cijfer 4 werd het vaakst genoemd (19%), gevolgd door een 5 (17%) en een 2 (15%)

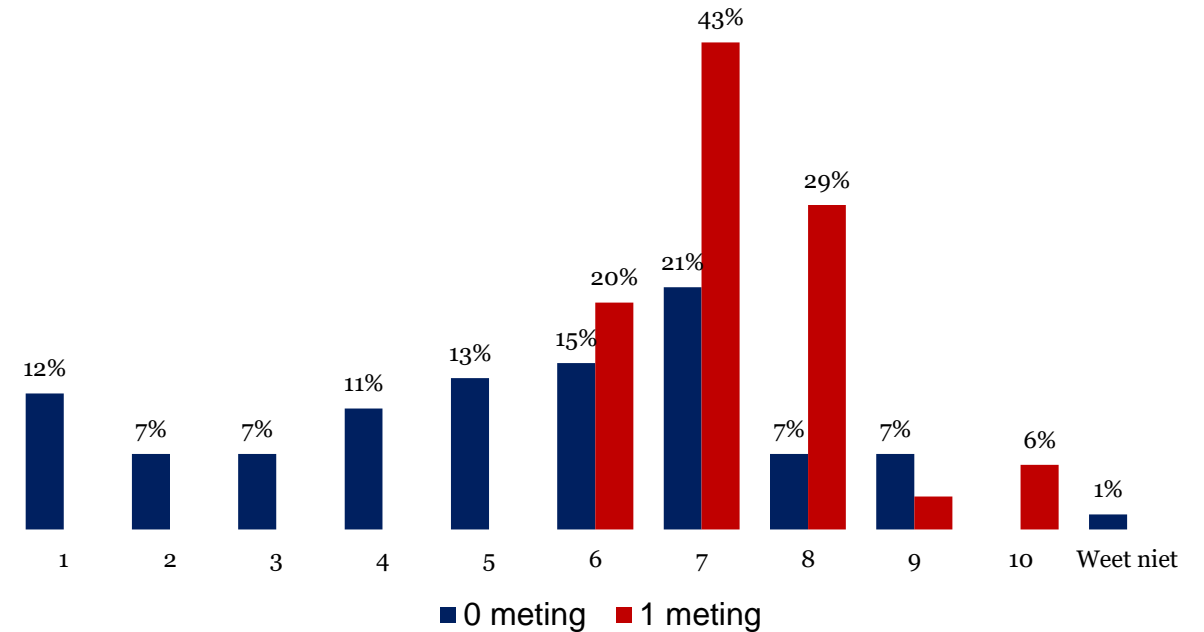
1 meting

Het gemiddeld cijfer op de 1 meting was een 7,3. Het mediane cijfer was een 7

Het cijfer 7 werd het vaakst genoemd (37%), gevolgd door een 8 (24%) en een 6 (18%)

Respondenten waren beter op de hoogte van burgerparticipatie op de 1 meting dan op de 0 meting

Hoe goed ben je op de hoogte van burgerparticipatie?

2.2.3 Stellingen

Respondenten is gevraagd in hoeverre zij het eens zijn met een aantal stellingen. Dezelfde stellingen zijn gevraagd in de 0 en 1 meting. In de figuren staan de uitkomsten van de 0 meting en de 1 meting tegen elkaar afgezet.

De eerste stelling was: 'Politici moeten zich laten leiden door de mening van het volk'

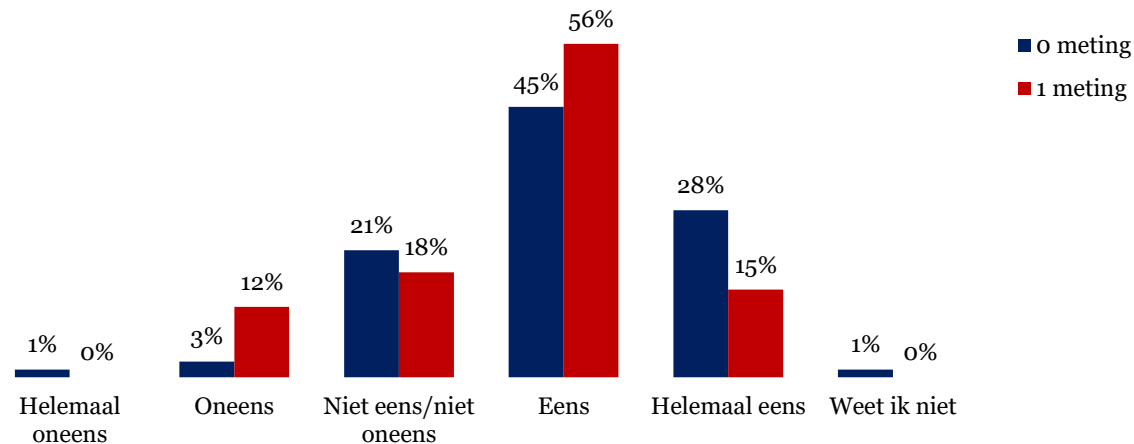
- In de 0 meting was 73% het (helemaal) eens met deze stelling, in de 1 meting was dit 71%
- In de 0 meting was 4% het (helemaal) oneens, in de 1 meting was dit 12%
- Na het burgerberaad vinden respondenten even vaak dat politici zich moeten laten leiden door de mening van het volk, maar hun mening is minder uitgesproken (helemaal eens van 28% -> 15%)

De tweede stelling was: 'De gemeente moet meer investeren in inspraakmomenten zoals dit burgerberaad'.

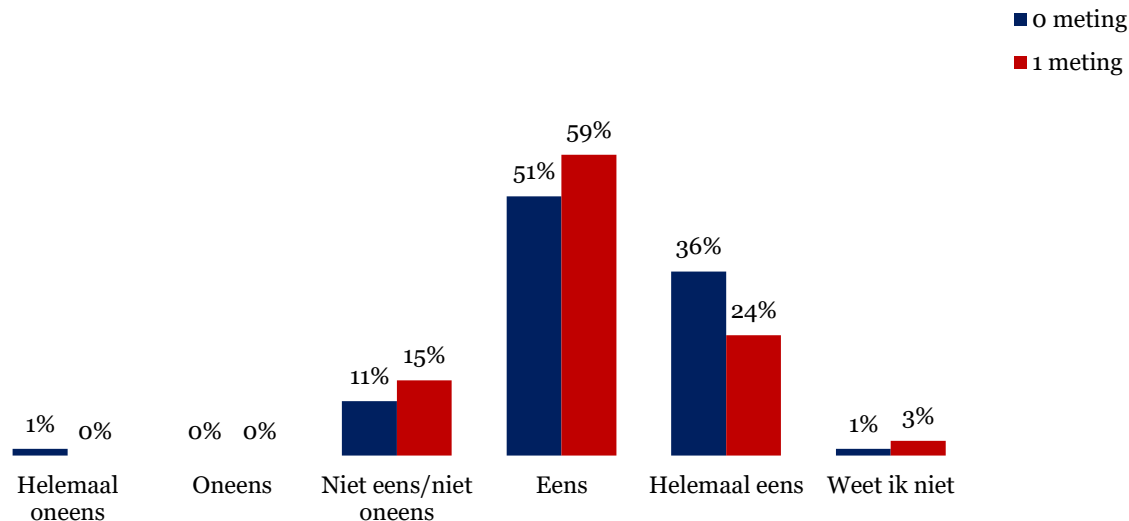
- In de 0 meting was 87% het (helemaal) eens met deze stelling, in de 1 meting was dit 85%
- Na het burgerberaad vinden even respondenten even vaak dat de gemeente meer moet investeren in inspraakmomenten zoals dit burgerberaad

Politici moeten zich laten leiden door de mening van het volk

De gemeente moet meer investeren in inspraakmomenten zoals dit burgerberaad

2.2.4 Stellingen

De derde stelling was: 'Mensen zoals ik hebben weinig invloed op de gemeentepolitiek'

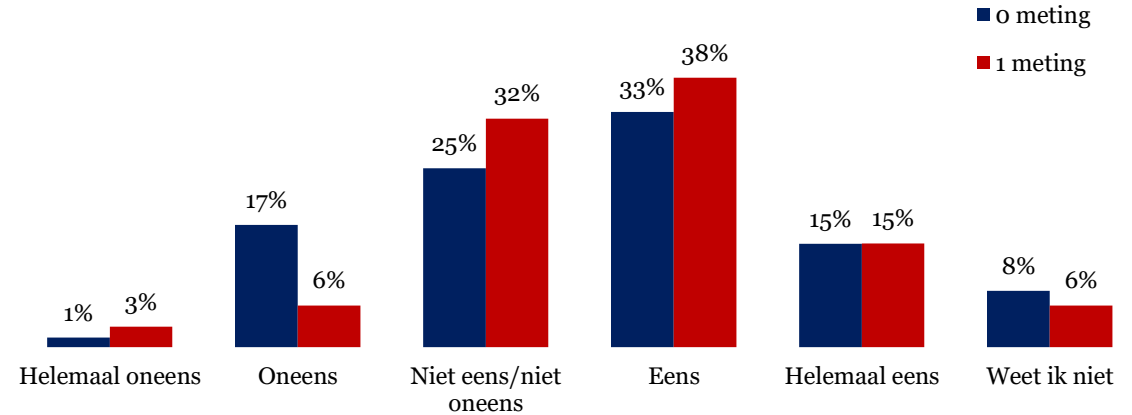
- In de 0 meting was 48% het (helemaal) eens met deze stelling, in de 1 meting was dit 53%
- In de 0 meting was 18% het (helemaal) oneens, in de 1 meting was dit 9%
- Na het burgerberaad vinden minder respondenten dat ze weinig invloed hebben op de gemeentepolitiek

De tweede stelling was: 'Ik ben goed in staat om een actieve rol te spelen in de gemeentepolitiek'

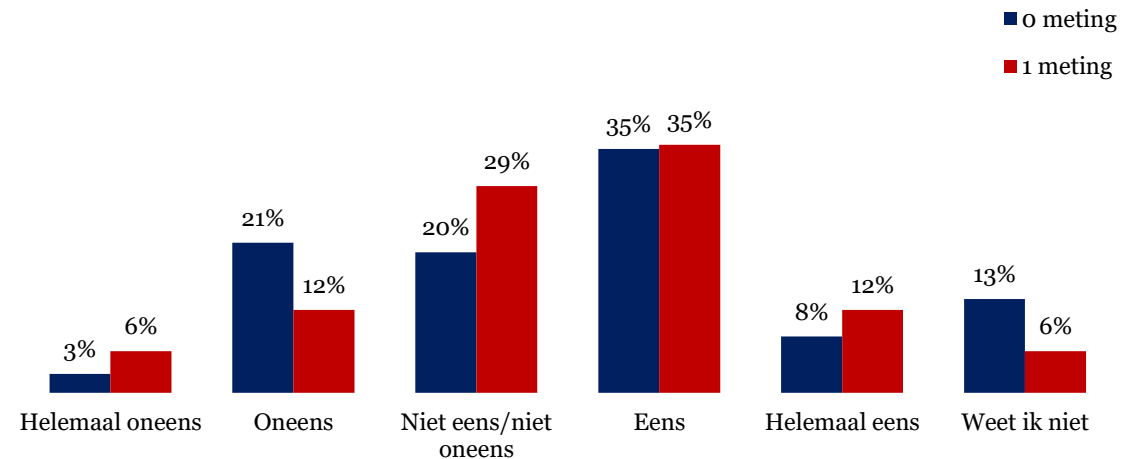
- In de 0 meting was 43% het (helemaal) eens met deze stelling, in de 1 meting was dit 47%
- In de 0 meting was 20% het niet eens/niet oneens, in de 1 meting was dit 29%
- Na het burgerberaad vinden respondenten iets vaker dat ze goed in staat zijn om een actieve rol te spelen in de gemeentepolitiek. In de 1 meting zijn meer respondenten niet eens/niet oneens met deze stelling.

Mensen zoals ik hebben weinig invloed op de gemeentepolitiek

Ik ben goed in staat om een actieve rol te spelen in de gemeentepolitiek

2.2.5 Interesse en vertrouwen

Interesse in de politiek van de gemeente Maastricht

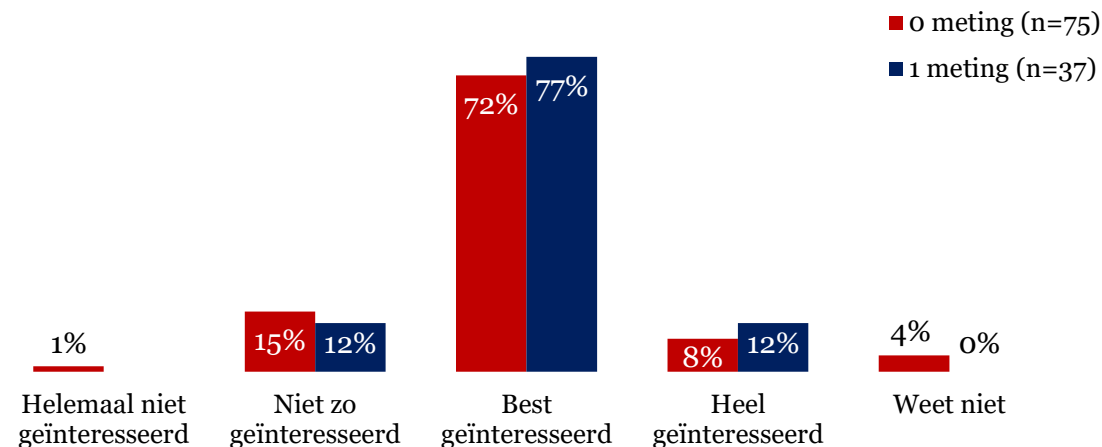
- In de 0 meting was 80% best of heel geïnteresseerd, in de 1 meting was dit 89%
- In de 0 meting was 16% (helemaal) niet zo geïnteresseerd, in de 1 meting was dit 12%
- Respondenten zijn iets meer geïnteresseerd in de gemeentepolitiek na het burgerberaad

Vertrouwen in de politiek van Maastricht

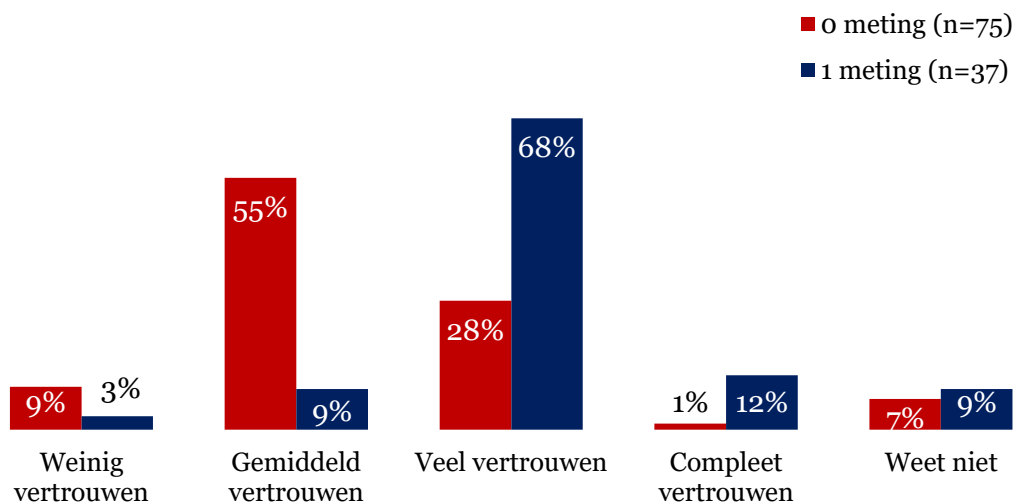
- In de 0 meting had 29% veel of compleet vertrouwen, in de 1 meting was dit 80%
- In de 0 meting was 64% weinig of gemiddeld vertrouwen, in de 1 meting was dit 12%
- Respondenten hebben meer vertrouwen in de politiek van Maastricht na het burgerberaad

Hoe geïnteresseerd ben je in de politiek van de gemeente Maastricht?

Hoeveel vertrouwen heb je in de politiek van Maastricht?

2.3

Resultaten

1 meting

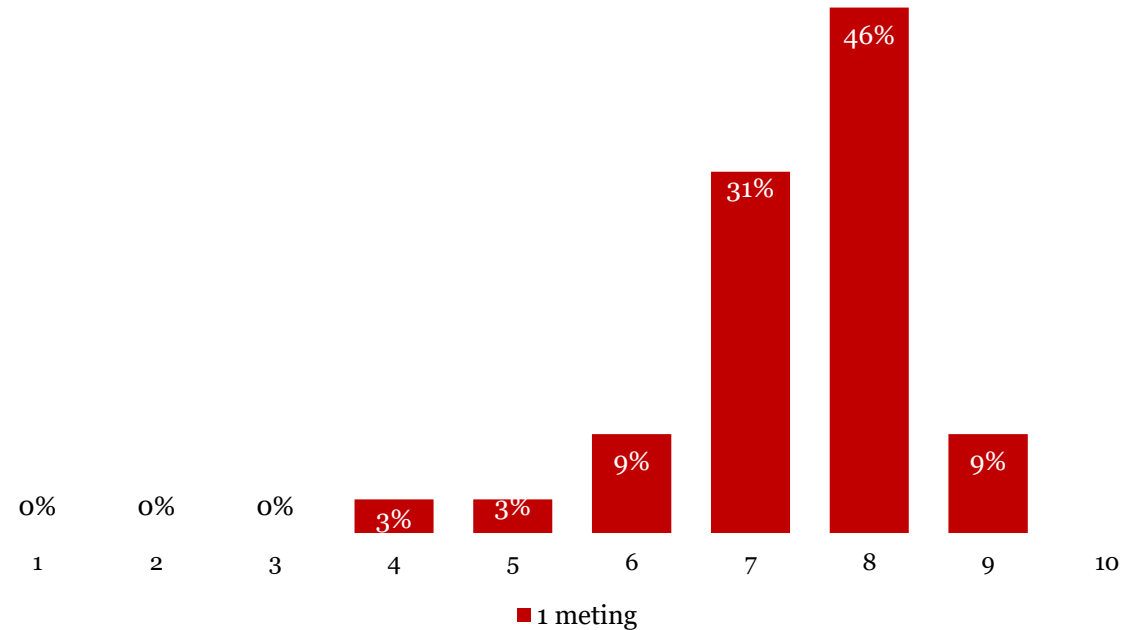

2.3.1 Rapportcijfer

Respondenten zijn gevraagd een rapportcijfer te geven voor het burgerberaad in het algemeen. De vraag is door 38 respondenten ingevuld.

- De meeste respondenten geven het burgerberaad een 8 (46%)
- 31% geeft het burgerberaad een 7
- Het gemiddeld rapportcijfer was een 7,4
- Het mediane rapportcijfer was een 8. De mediaan geeft het cijfer waarbij de helft van de respondenten hoger zat, en de helft lager

Rapportcijfer burgerberaad

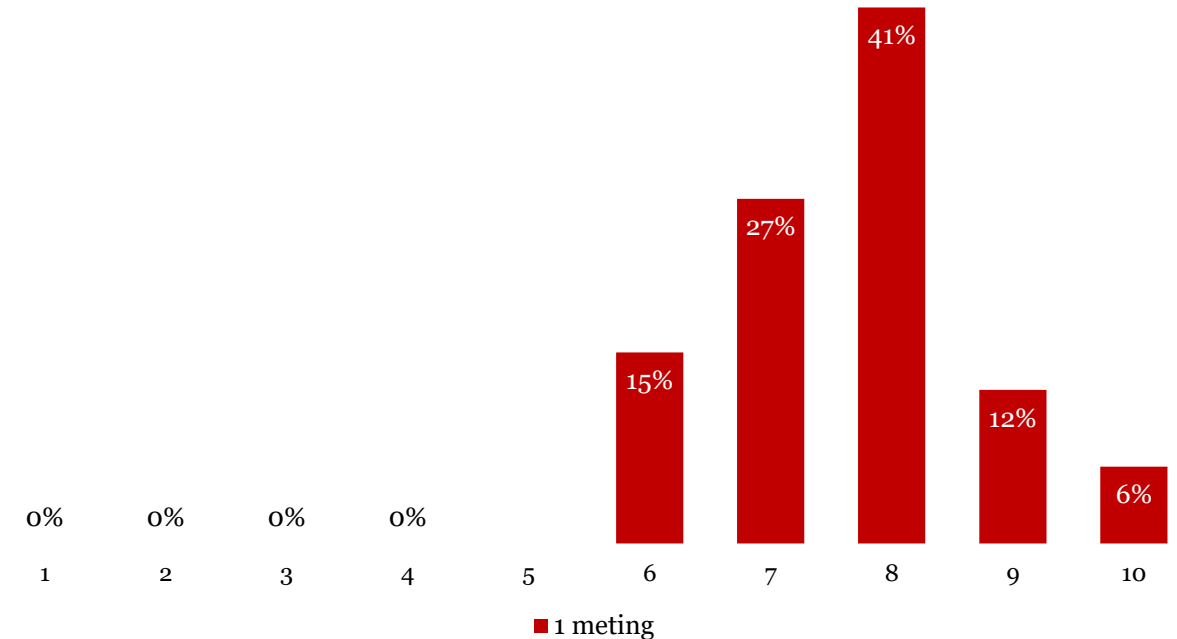

2.3.2 Tevredenheid uitkomst

Respondenten zijn gevraagd hoe tevreden ze zijn met de uitkomst van het burgerberaad. De vraag is door 38 respondenten ingevuld.

- De meeste respondenten geven de uitkomst van het Burgerberaad een 8 (41%)
- 27% geeft de uitkomst een 7
- 15% geeft de uitkomst een 6
- Het gemiddeld cijfer was een 7,7
- Het mediane rapportcijfer was een 8. De mediaan geeft het cijfer waarbij de helft van de respondenten hoger zat, en de helft lager
- Respondenten konden hun cijfer toelichten in een open tekstveld. De toelichtingen staan in de bijlage.

Hoe tevreden ben je met de uitkomst van het burgerberaad?

2.3.3 Adviezen en doorlooptijd

Respondenten is gevraagd hoeveel van de adviezen die door het burgerberaad zijn opgesteld zij zouden uitvoeren.

- De meeste respondenten zouden bijna alle adviezen uitvoeren (41%)
- 29% zou het merendeel van de adviezen uitvoeren
- 21% zou een aantal adviezen uitvoeren
- 9% zou enkele uitvoeren

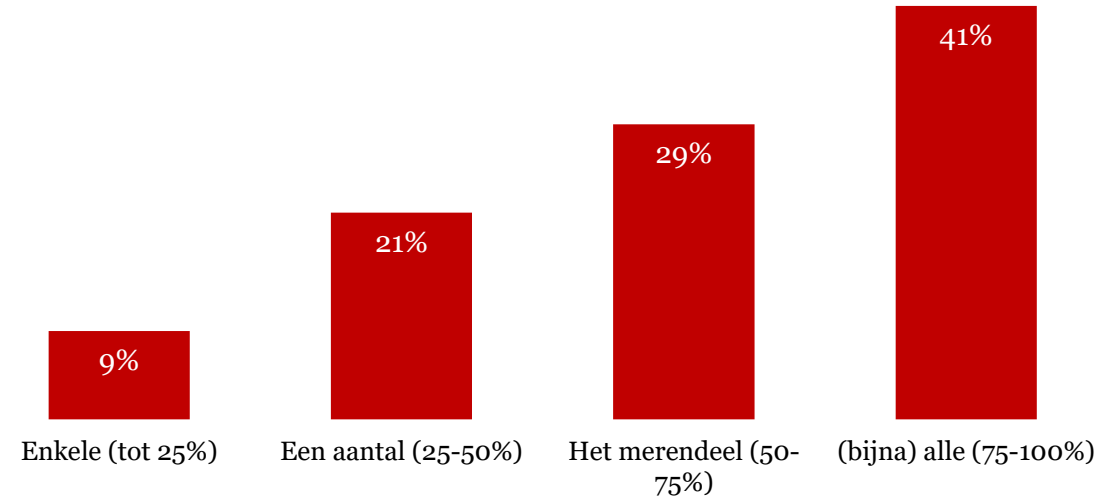
Respondenten is gevraagd wat zij vonden van de doorlooptijd van het burgerberaad als geheel.

- De meeste respondenten vonden het precies goed (71%)
- 12% vond het iets te lang
- 9% vond het iets te kort

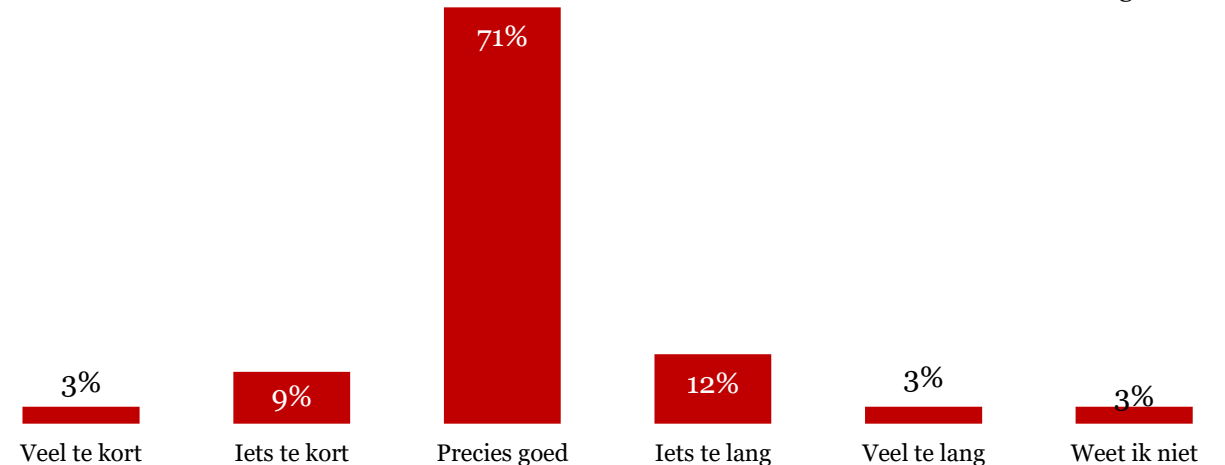
Als het aan jou was, hoeveel van de adviezen die door het burgerberaad zijn opgesteld zou jij dan uitvoeren?

■ 1 meting

Wat vind je van de doorlooptijd van het burgerberaad als geheel?

■ 1 meting

2.3.3 Stellingen

Respondenten is gevraagd in hoeverre zij het eens zijn met een aantal stellingen. De stellingen in de figuur hiernaast zijn gesorteerd. Bovenaan staat de stelling met het grootste % (helemaal) eens, beneden staat de stelling met het laagste % (helemaal) eens.

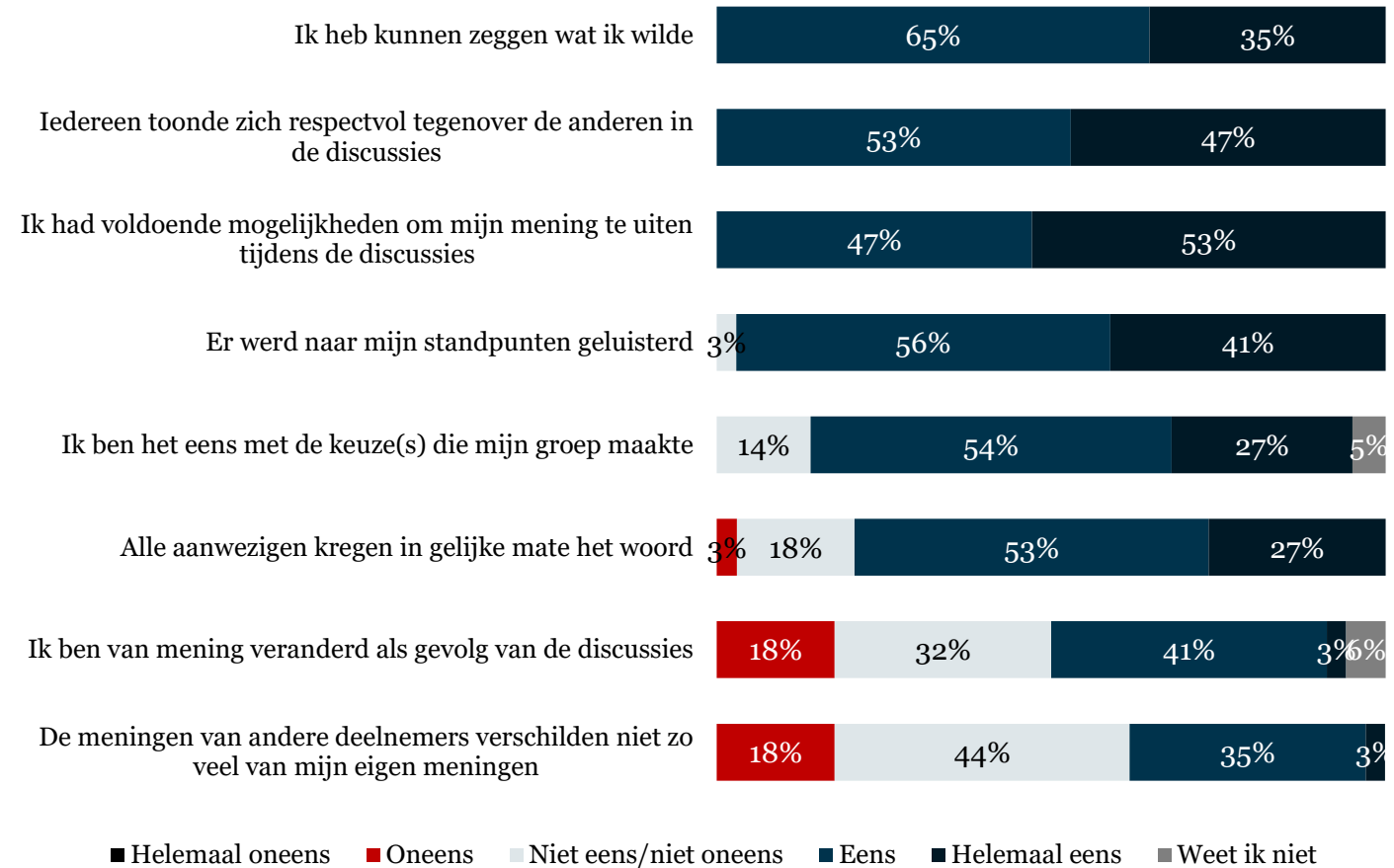
De stellingen waar de meeste mensen het (helemaal) mee eens waren:

- 100% is het (helemaal) eens met de stelling: 'Ik heb kunnen zeggen wat ik wilde'
- 100% is het (helemaal) eens met de stelling: 'Iedereen toonde zich respectvol tegenover de anderen in de discussies' en de stelling 'Ik had voldoende mogelijkheden om mijn mening te uiten tijdens de discussies'

De stellingen waar de minste mensen het (helemaal) mee eens waren:

- 44% is het (helemaal) eens met de stelling: 'De meningen van andere respondenten verschilden niet zo veel van mijn eigen meningen'
- 38% is het (helemaal) eens met de stelling: 'Alle aanwezigen kregen in gelijke mate het woord'

Stellingen

2.3.3 Steekwoorden

Respondenten is gevraagd in om het burgerberaad in 3 steekwoorden samen te vatten.

Van de reacties is een Wordcloud gemaakt. In een Wordcloud worden woorden geteld. De woorden die het vaakst genoemd zijn zijn dikgedrukt.

In deze Wordcloud zijn alle woorden meegenomen die minimaal 2 keer genoemd zijn.

- De steekwoorden waren bijna allemaal positief
- Het woord 'interessant' werd het vaakst genoemd (6 keer), gevolgd door 'mensen' (4 keer)
- Gevolgd door 'ervaring', 'goed', 'respect' en 'vertrouwen'. Allen 3 keer
- De volledige reacties zijn te lezen in de tabel in de bijlage

Steekwoorden

ONDERZOEKSAANPAK

ROCHMARE
EELZUISERSLOOSTER
1794-1801

6

#

Opdrachtgever	Gemeente Maastricht
Onderzoekspopulatie	Deelnemers aan de eerste bijeenkomst van het burgerberaad (n=84), de 0 meting. En deelnemers aan de laatste bijeenkomst van het burgerberaad (n=60), de 1 meting.
Onderwerp	Ervaringen met het burgerberaad
Methodiek	Online enquêtering
Veldwerkperiode	September 2023 (0 meting) en december 2023-januari 2024 (1 meting)
Uitzet	Alle deelnemers aan de eerste (n=100) en laatste (n=60) bijeenkomst van het burgerberaad
Respons	0 meting 89% (n=75), 1 meting 63% (n=35)

Team

Datagedreven sturen

Heeft u vragen of opmerkingen over deze rapportage?

De onderzoeker(s) van datagedreven sturen staan u graag te woord.

onderzoekenstatistiek@maastricht.nl

BIJLAGEN

Open antwoorden 2.1 – Belangrijkste reden meedoen

Wat is voor jou de belangrijkste reden om mee te doen aan het burgerberaad?

Afval beleid Maastricht
Afval beleid Maastricht/1 keer per maand grofvuil zo hoe t was
belangrijk om burgers te betrekken bij de goede en minder goede dingen in Maastricht.
Ben benieuwt hoe het in elkaar zit, dat besturen.
Betrokken te zijn bij mijn stad, Maastricht
Betrokken zijn bij mijn stad
Betrokkenheid bij de stad
Bijdrage leveren aan leefbaarheid van de stad waar ik sinds 1997 woon. Verder ook uit nieuwsgierigheid.
Bv verbetering voet en fiets paden
Dat ik mag meedenken en meepraten over wat mogelijk is in Maastricht zowel voor de jongere als de oudere. Wat uiteraard ook betaalbaar is.
De belangrijkste reden is dat ik dit idee al eerder heb gedropt en er toen geen animo was. Wil nu kijken hoe het wordt opgepakt. Maar wil ook mijn expertise delen.
De belangrijkste reden om mee te doen aan het burgerberaad is om te zien en te horen wat 100 mensen van verschillende wijken van de stad graag willen veranderen of aanpassen. Ook de voorkeuren van jong en oud is interessant.
de belangrijkste reden voor mij om bij de burgerberaad mee te doen is om te kijken hoe het in Maastricht geregeld is en wat de actuele onderwerpen zijn waar de gemeente zich om bekommert
De kans om mee te kunnen praten en je sterk te maken voor de toekomst van de stad. Daarnaast heb ik een grote interesse en achtergrond in stedelijke vernieuwing.
De toekomst voor de kinderen
Fijn om mee te kunnen praten en samen met anderen adviezen te kunnen geven m.b t. onze mooie stad
Het gaat om de stad waar ik in woon en in ben opgegroeid vind het belangrijk dat het naar wens blijft en ik me er veilig en trots bij voel

Open antwoorden 2.1 – Belangrijkste reden meedoen

Wat is voor jou de belangrijkste reden om mee te doen aan het burgerberaad?

Het lijkt me interessant om de meningen van andere te horen en ook echt een verschil te kunnen maken voor de stad.
Het lijkt me interessant om mee te mogen denken over onze stad.
Het lijkt me leuk om na te denken over de toekomst van de stad.
Het lijkt mij heel interessant om te zien hoe een Burgerberaad gehouden wordt. Verder wil ik graag actief bijdragen aan een betere leef omgeving hier in Maastricht.
I am very interested in learning more about how urban planning is organized in Maastricht, as well as the democratic processes that inform them. I looking forward to learn how citizens' opinions/wishes/concerns are taken into consideration while forming these plans.
I have an interest in spatial organisation and would wish to share that knowledge if it helps.
I would like to learn more about what other people think about living in Maastricht and provide my input on civic matters
Iets kunnen bijdragen aan de toekomst van de stad.
Iets te kunnen betekenen voor de stad. Tevens neem ik een mooie ervaring mee.
Ik ben een expat, and mijn doel is om het standpunt van een expait te vertegenwoordigen.
Ik denk dat ik een goede visie kan bieden binnen het burgerberaad. Het was de bedoeling dat er meerdere leeftijdscategorieën en woonomgevingen waren. Persoonlijk denk ik niet dat er veel jongvolwassenen zomaar bij dit beraad zouden gaan. Ook heb ik vakken op school zoals maatschappijwetenschappen die mij al een voorsprongetje geven op het gebied van politiek en sociologie
Ik doe mee omdat ik graag een nuttige bijdrage zou willen leveren aan de stad waar ik woon. Ook een reden is zeer zeker het verbreden van mijn kennis en het opdoen van ervaringen zodat ik er ook iets van kan leren voor mezelf.
Ik vind dat er veel beter kan in onze mooie stad.
Ik vind het burgerberaad een goed initiatief. Hier wil ik graag aan deelnemen. Ik vind het goed dat de gemeente de moeite doet en haar burgers de kans geeft om hun mening kenbaar te maken. Ik ben onlangs moeder geworden en vind het belangrijk dat mijn kind in een fijne omgeving kan opgroeien en ontwikkelen. Ik heb vaak ideeën voor de gemeente maastricht en vind het leuk dat deze nu kenbaar gemaakt kunnen worden l.
Ik vind het fijn om een bijdrage te leveren aan ideeën voor de stad Maastricht

Open antwoorden 2.1 – Belangrijkste reden meedoen

Wat is voor jou de belangrijkste reden om mee te doen aan het burgerberaad?

Ik vind het fijn om te weten wat er zoal speelt in de stad

Ik vind het gaaf om deel uit te maken van beslissingen die worden genomen over "mijn stad". In andere woorden - ik wil Maastricht helpen groeien en bloeien.

Ik vindt het geweldig dat ik oa mee mag denken wat voor mij ook belangrijk is in omgevings visie en dat ook ik mijn stem mag laten horen en het interessant vindt hoe dit zich verder ontwikkelt tijdens de sessies waar ook ik aan mag deelnemen Voor mijn eigen ontwikkeling vindt ik dit een leerzame proces om mijn steentje ook bij te dragen in deze context en ook ik ben uitgeloot en dit is een ware kado voor mezelf en de diversiteit van burgerberaad deelnemers is ook heel erg waardevol en hopen op een goed en mooi resultaat en ik ben er heel blij mee

Ik wil graag bijdragen aan een duurzaam Maastricht. Ik hoo met mijn man hier oud te worden. Wij hebben zelf ook belang bij een fijne en leefbare stad.

ik wil graag helpen met het verbeteren van Maastricht.

Ik wil graag helpen met het verbeteren van Maastricht.

Innovatieve ideeën aandragen en bespreken om te voldoen aan de opdracht die ons allen aangaat. Mijn inziens werken veranderingen het best als ze breed gedragen worden door de bevolking. Voor mij houdt dat in dat de burger vroegtijdig betrokken wordt bij de ontwikkelingen door te luisteren en mee te denken om tot gezamenlijke beleidsbeslissingen te komen.

Inspraak hebben in de ontwikkeling van Maastricht. Inzicht krijgen in het besluitvormingsproces van de gemeente Maastricht. Horen wat andere burgers vinden van Maastricht en wat ze graag veranderd zouden willen zien. Ben heel benieuwd of de voorstellen ook echt tot uitvoering gebracht zullen worden.

inspraak hebben over zaken in Maastricht is nooit verkeerd

Inspraak in diverse thema's die van belang zijn voor de inwoners van Maastricht.

Interessant,werk niet meer heb nu wat meer tijd en leuk om met andere mensen over onze stad te praten

Interesse

Investeren in de toekomst van Maastricht voor mijzelf en kinderen

Maastricht ligt mij na aan het hart.

Maken Maastricht veiliger en mooier

Open antwoorden 2.1 – Belangrijkste reden meedoen

Wat is voor jou de belangrijkste reden om mee te doen aan het burgerberaad?

Medezeggenschap als burger om Maastricht leefbaar te houden voor de toekomst.
MEE DENKEN, MET DE ACTIE PUNTEN. EN HET GEVOEL HEBBEN DAT JE EEN STEENTJE IN DE MAATSCHAPPIJ KUNT BIJDRAGEN.
Meedenken over de toekomst van Maastricht
Meedenken, mijn ervaring en mijn expertise delen om de burgerraad een structureel orgaan binnen de maastrichtse samenleving/politiek te laten worden.
Meepraten en “meebeslissen” over het heden en de toekomst van mijn stad.
Meer inzicht te krijgen wat er speelt in de stad
Mij raakt de 'conditie' van de stad Maastricht.
mijn stem te laten horen om de stad te verbeteren
Mooi initiatief van de gemeente om de burger te betrekken bij de invulling van het toekomst beleid voor Maastricht. De kans die ik kreeg om daarin mee te denken, wil ik graag benutten.
nieuwsgierigheid en mee denken en kijken wat veranderen kan om het beter toegankelijk te maken en zeker voor de gehandicapten.
nieuwsgierigheid hoe een orgaan als de gemeente functioneert
Om de stem van mijn generatie te laten horen, heb het gevoel dat het vaak meer de senioren zijn die betrokken raken bij dit soort projecten.
Om een aandeel te hebben in een stukje verbetering van Maastricht
Om een idee te krijgen van de problemen en behoeftes die in Maastricht spelen
Om mee te kunnen denken/praten over de toekomst van Maastricht
Om mee te werken aan een beter Maastricht
Om meer inzicht te krijgen wat er reilt en zeilt in de gemeente zodat er verbeterpunten kunnen worden aangebracht. Vaak gedacht om raadsvergaderingen bij te wonen om daardoor meer affiniteit te krijgen wat er zich afspeelt. Door aanmelding bij burgerberaad staat het definitief gepland.
Om meer inzicht te krijgen wat er speelt in de stad

Open antwoorden 2.1 – Belangrijkste reden meedoen

Wat is voor jou de belangrijkste reden om mee te doen aan het burgerberaad?

Om meer mogelijkheden te creëren voor sociale verbinding
Om meer te eten wat gaat spelen voor onze wijk en de leefbaar te houden
Om samen met anderen een oplossing proberen te vinden voor wat om ons heen gebeurt zoals zwerffietsen, afval, slecht wegdek etc.
Om uiteindelijk en hopelijk beleid te beïnvloeden die de stad beter maakt.
Omdat ik graag bij mijn stad betrokken ben,
Omdat ik het erg leuk vind zelf onderdeel te kunnen zijn van misschien wel een verandering
To bring unique perspectives to the planning and development of Maastricht.
To contribute to a better city and society
To know how to make good ideas build a good city and implementation which can match in my city which I was born. To have good connection with European because I am from Indonesia. To know for possibility if my community (Indonesian Student in maastricht) could be joining in Government Project.
To make a contribution.
Verduurzamen van de stad. Er gebeurt nog onvoldoende in de stad
Voor een mooi gezond en een veilige stad Maastricht
Wanting to ensure that my primary interest group (students) is being represented accordingly.
Wanting to participate in the city improvement

Open antwoorden 2.1 – Taak

Beschrijf in je eigen woorden welke taak je hebt in het burgerberaad.

??

A young expat, fresh graduate with a different perspective that may be representative of young internationals, being that Maastricht is a student city

Aanbevelingen/mening geven?

actief luisteren, meningen te vormen en als groep naar gezamenlijke oplossingen over het onderwerp te komen

Advies geven over de vraag hoe Maastricht zich positief kan ontwikkelen kijkend naar meerdere aspecten in toekomstperspectief.

Adviezen bedenken en eventueel uitwerken over de diverse vastgestelde thema's.

Adviezen geven voor de omgevingsvisie van Maastricht samen met andere inwoners. VMijn taak is luisteren naar alle informatie die ik ontvang van de gemeente en mede inwoners en mijn mening geven hierover. Verdiepen in de omgevingsvisie en doelstelling van gemeente Maastricht. Ideeën hierover inbrengen en met andere discussiëren over ingebrachte ideeën.

Adviseren en meedenken

Adviseren over wat volgens mij beter kan in de toekomst en waar we mee moeten stoppen. Hierbij is het van belang goed naar burgers te luisteren.

At the moment my personal role is not clear to me. I need to understand the framework of activity to reply to this question. I just trust I will be able to make a contribution.

Become connecter to other citizen and supporter for Government Project

Bekijken en bespreken van punten die verbetering nodig hebben.

Bezoeker, vrijwilliger

bijdrage leveren aan adviezen (omgevingsvisie Maastricht) aan het gemeentebestuur (de gemeenteraad en het college)

Burger

Citizen

Een bijdrage leveren aan het beleid van de gemeente door ideeën en zienswijzen aan te dragen

Gezamenlijk tot een (bindend) advies komen aan de gemeente betreft een duurzaam woonklimaat in onze stad. Persoonlijk wil ik mij richten op de jongere generatie, bezoekers aan de stad en een schoner leef klimaat.

Goed mee luisteren

Goed luisteren naar nieuwe ideeën en wat de mensen belangrijk vinden voor hun stad.

Open antwoorden 2.1– Taak

Beschrijf in je eigen woorden welke taak je hebt in het burgerberaad.

Heb ik nog niet
Het geven van advies/mening over aangedragen onderwerpen
Het geven van adviezen aan de gemeente voor het verbeteren van de leefkwaliteit in Maastricht
Het is mijn taak om samen met 99 andere burgers te kijken naar de omgevingsvisie van de gemeente. Maastricht. We gaan aanbevelingen doen aan de gemeenteraad die de gemeente kan doorvoeren.
Hoe ik het begrijp is onze taak om bepaalde punten te bespreken en stellingen te discussiëren. Door samen in gesprek te gaan met verschillende groepen kan een oplossing gevonden worden waar iedereen achter staat.
I hope I will able to provide useful insight from an expat's point of view.
Iemand die zich in de burgerberaad heeft bevestigd die is verantwoordelijk voor het burgerlijk perspectief te geven aan de gemeente Maastricht. Zaken die meer de burger persoonlijk raakt dan dat er vanuit een 'ver' perspectief gekeken wordt door iemand in de gemeente.
Ik ben er voor mijn mening te geven over wat er beter kan in onze mooie stad
Ik breng mijn eigen ervaring, mening en ideeën in, waarmee ik bijdraag aan het formuleren van adviezen.
Ik denk mijn taak is mee denken en overleggen met de andere deelnemers onder leiding van experts op dit gebied dit is helemaal nieuw voor mij en een mooie uitdaging De taak is om een mooie voorstel in samen spraak te mogen overhandigen dat is denk ik mijn taak hier in
Ik stem mee over beslissingen en mag mijn mening laten horen. En discussiëren over onderwerpen
Ik wil praten over veiligheid problemen van bewoners van mij wijk en kijken of dit zijn lokaal probleem of andere wijken hebben hetzelfde problemen.
Ik zie het niet perse als een taak. Ik zie het meer als een brainstorm en overlegmoment als het gaat om zaken in maastricht. Het is de bedoeling dat we onze meningen ideeën en opvattingen delen.
In overleg met andere leden in de burgerraad praten over problemen en oplossingen in de gemeente Maastricht. Dan deze oplossingen op papier zetten en deze doorgeven aan de gemeenteraad in de hoop dat men hiermee iets doet.
Inbreng in de omgevingsvisie.
inleving in de vraagstelling/opdracht en daar een invulling aan te geven.
Is nog onbekend

Open antwoorden 2.1 – Taak

Beschrijf in je eigen woorden welke taak je hebt in het burgerberaad.

J
Luisteren en meedenken
Luisteren naar wat het doel van de gemeentevisie is en kijken of ik mij daarin kan vinden. Voorstellen aandragen waarvan ik denk dat die beter zouden kunnen passen in die visie.
luisteren, meedenken, overleggen
Luisteren; out of the box denken; deelnemen discussies, informeren en geïnformeerd worden; enthousiast blijven.
MEE DENKEN AAN EEN BETER EN VEILIGER MAASTRICHT.waar het fijn en veilig wonen is voor iedereen.
Mee denken hoe het kan veranderen.
Mee denken in verbeteringen
Meedenken advies geven inspiratie motivatie
Meedenken en ideeën inbrengen
Meedenken en praten met anderen over bepaalde onderwerpen
Meedenken en praten over de toekomst van Maastricht
Meedenken en suggesties aandragen
Meedenken over de omgeving en dit als advies aan de gemeente geven.
Meedenken, meepraten en samenwerken
Mezelf verdiepen in het gekozen thema en begrijpen wat de gemeente van mij verwacht. Vervolgens op basis daarvan en op basis van mijn achtergrond en ervaringen zo goed mogelijk bijdragen aan het formuleren van adviezen.
Mijn mening geven over aangedragen onderwerpen of aanbevelingen doen en proberen oplossingen te vinden
Mijn perspectief over bepaalde zaken in Maastricht delen
Misschien kan ik met een kleine bijdrage mee denken
My role is to bring my unique perspective of how I view my neighbourhood and Maastricht to those involved in designing the future of Maastricht.

Open antwoorden 2.1– Taak

Beschrijf in je eigen woorden welke taak je hebt in het burgerberaad.

n.t.b.
Nadenken over hoe situaties beter kunnen
Objectief en doelgericht te werk gaan met zoveel hulpmiddelen die beschikbaar zijn om een goede visie 2040 voor Maastricht op te stellen.
Observeren, reageren, verbinden
Om een beetje mee te denken wat er in de toekomst kan verbeteren
Om mee te denken over oplossingen en ideeën voor een moderne, inclusieve, en duurzame stad.
Om mijn meningen, ervaringen en visies te delen rondom het thema: Maastricht een leukere mooiere en duurzamere stad maken
Om standpunten naar voren te brengen die aandacht verdienen en uiteindelijk doorgespeeld worden naar de gemeente die er uitvoering aan geven.
Omgevingsvisie en duurzaamheid
Proberen voor de jeugd en kinderen meer te bereiken
Samen met 99 andere burgers adviezen uitbrengen aan de gemeenteraad over het visie van de stad voor de komende jaren.
Samen met andere bewoners van Maastricht zal ik discussiëren over verschillende onderwerpen die met de stad te maken hebben. Over deze verschillende vraagstukken proberen we samen consensus te bereiken. Op deze manier hopen we de gemeente te helpen om Maastricht te verbeteren.
Someone who contributes and adds valuable suggestions, but also listens to others and works together to create a healthy environment that can influence the city
This needs to be established after meeting other participants. The statements, however, appear to be spatially oriented. I am an Architect with a Masters Degree which specialised in spatial subjects.
To provide a unique voice/perspective in Maastricht's development
Uitgekozen om mee te denken. Met de onderwerpen
Verbinden! Aandragen wat in mijn opzicht anders kan
Verdiepen in en kritisch kijken naar de onderwerpen die naar voren komen en zorg dragen voor het belang van alle Maastrichtenaren in de besluit vorming.
Voor de burgers van onze wijk te adviceren
Vooraf opletten en luisteren

Open antwoorden 2.1 – Uitkomsten

Wat verwacht je dat er gebeurt met de uitkomsten van dit burgerberaad?

Aangegeven is dat de adviezen die met meerderheid van 67% zijn aangenomen, zullen worden overgenomen door de Raad. Dus daar vertrouw ik op.
Adviezen worden besproken in het gemeentebestuur (de gemeenteraad en het college) en indien uitvoerbaar /betaalbaar mogelijk (niet zeker) overgenomen.
Als er goede ideeën naar voren worden gebracht, en deze zijn wettelijk getoetst, dat verwacht ik dat de gemeente deze ook implementeert.
Als we tot een goed uitvoerbaar advies komen, verwacht ik dat gemeente dit in uitvoering gaat brengen. 100 burgers uit je stad weten meer dan een aantal verkozen gemeenteraadsleden
Ben zeer benieuwd.
Could make nice projects for Maastrichts and make people feel better than before
Dat de bijeenkomsten ook baat hebben.
Dat de mening van de burgers echt in handen wordt genomen en dat er meer budget besteedt wordt aan dingen waar burgers zich direct druk over maken
Dat de uitkomsten worden mee gewogen, maar niet alles is mogelijk.
Dat de uitkomsten deel gaan uitmaken van beleid.
Dat de uitkomsten echt serieus genomen worden. Ik zou willen zien dat alle (haalbare) voorstellen, hoe klein ook, door de Raad aangenomen en doorgevoerd worden.
Dat de uitkomsten gebruikt worden in het voordeel van de stad, vooral positiviteit!
Dat deze een zwaarwegende rol spelen bij de besluitvorming over de toekomst van Maastricht
Dat deze in praktijk uitgevoerd gaan worden.
Dat deze meegenomen worden in de uiteindelijke besluitvorming.
Dat deze meegenomen zullen worden in een uiteindelijk besluit.
Dat deze worden meegenomen in de aankomende besluiten over kwesties in de gemeente Maastricht
Dat een advies bij voldoende stemmen wordt opgevolgd
Dat er daadwerkelijk iets mee gedaan wordt anders is het verloren tijd en geld
Dat er daadwerkelijk iets mee wordt gedaan en dat dit eenmalig is maar een vaste waarde wordt in de maastrichtse samenleving/politiek
Dat er dingen veranderd gaan worden
Dat er duidelijke standpunten genomen worden en dat de gemeente er daadwerkelijk wat met gaat doen en op houdt met sommige zaken kop in het zand te steken en het wiel steeds maar probeert opnieuw te willen uitvoeren.

Open antwoorden 2.1 – Uitkomsten

Wat verwacht je dat er gebeurt met de uitkomsten van dit burgerberaad?

Dat er echt rekening mee gehouden wordt in de opzet van nieuw beleid

Dat er een paar mooie ideeën uitkomen

Dat er goede en zinvolle dingen uitkomen en dat er wat mee gedaan wordt.

Dat er iets gaat veranderen bij de milieu parrons kwa puinzooi en overlast van duiven door t voeren

Dat er iets is wat verandert moet worden aan de stad en dat daar ook echt iets mee gedaan wordt

Dat er iets met de adviezen van het burgerberaad wordt gedaan door de gemeente Maastricht. Verder wil ik graag op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen over de vastgestelde thema's en of de beoogde doelen behaald of niet behaald zijn geworden.

DAT ER OOK IETS MEE GEDAAN WORDT.

Dat er stukken die behandeld worden ook worden uitgevoerd

Dat er veranderingen zullen plaatsvinden in de komende jaren adhv de uitkomsten

Dat er voldaan wordt aan de toezeggingen die de raad gegeven heeft nadat juridische houdbaarheid, financiële haalbaarheid en uitvoerbaarheid getoetst zijn.

Dat het speeltje van de politiek van de politiek wordt. En dat ideeën die buiten de huidige politieke kaders vallen echt mee worden genomen.

dat het stadsbestuur er iets mee doet

Dat het uitgevoerd kan worden

Dat we het eens zijn om veranderingen door te laten gaan. Het moet dan wel nut hebben voor de gemeente en niet zomaar iets doen.

Dat ze aangenomen worden en bestudeerd om zo inzicht te krijgen in de wensen. Van de bevolking

Dat ze mee opgenomen worden in de omgevingsvisie en bijdragen aan een betere leefomgeving in Maastricht

Een kleine gedeelte wel uiteindelijk iets beïnvloedt op langere termijn.

Everyone will have a voice and that it will represent the views of the general burgerberaad participants, that it will be reflected in the upcoming changes in Maastricht

geen idee

Geen idee

Gemeente de uitkomsten overneemt en uitvoert.

Goeie voornemens voor de toekomst

Open antwoorden 2.1 – Uitkomsten

Wat verwacht je dat er gebeurt met de uitkomsten van dit burgerberaad?

Half opgenomen, niet volledig maar ook niet niks.

Heb daar wel vertrouwen in

Heb ik geen idee van

Het ontstaan van een duidelijker beeld van waar wel en geen behoefte aan is in de stad.

Het zou mooi zijn als de uitkomsten in praktijk worden toegepast. Indien dit niet gebeurt zou ik graag willen weten waarom niet en wat het alternatief is.

Hopefully a realistic and rational approach to problem solving achievable goals.

Hopefully some of the suggestions will be put into practice

Hopelijk heeft het zin en worden bepaalde punten van dit burgerberaad serieus genomen.

Hopelijk komt er wel een beweging in

I expect that the wishes/concerns and remarks of the citizens assembly are taken into consideration when forming next versions of municipal plans and visions. I also expect that realization and communication of realized progress back to the citizens assembly and the larger public will foster trust within the community between those making the decisions and those participating in municipal processes.

I hope a part of our input will be implemented into new policies.

Ik ben heel benieuwd. Hopelijk pakt t goed uit en doet gemeente er iets mee

Ik denk dat er rekening mee gehouden gaat worden, maar in welke mate weet ik niet.

Ik heb nog geen idee

ik hoop dat dit orgaan een deur zal openen naar meer inspraak naar meer luisteren naar en kennis nemen van de mening van de bevolking. of de uitkomsten van deze burgerberaad bijeenkomsten al veel bijdragen aan een nieuwe manier van omgaan met participatie en inspraak waag ik te betwijfelen. sommige processen hebben een lange tijd nodig om tot iets te komen. voor zover ik begrepen heb van andere bijeenkomsten waarin de mening van de burgers werd gevraagd heeft dat ook niet erg veel opgeleverd.

Ik hoop dat er genoeg gedaan kan worden met de uitkomsten van dit burgerberaad. Dat er goede ideeën en plannen naar voren komen die ook werkelijk uit te voeren zijn. Dat zal ook wel gebeuren. Gemeente Maastricht gaat niet 100 mensen 75 euro per bijeenkomst betalen als ze uiteindelijk niks met de uitkomsten gaan doen.

Ik hoop dat we een positieve, blijvende verandering kunnen brengen aan ons mooie Maastricht

Open antwoorden 2.1 – Uitkomsten

Wat verwacht je dat er gebeurt met de uitkomsten van dit burgerberaad?

Ik hoop dat we Maastricht goed kunnen voorbereiden op de toekomst.

Ik hoop dat wij kunnen problemen oppakken die wij hebben in onze wijken en ter attentie van Gemeente brengen.

ik mag toch hopen dat er iets mee gedaan wordt.

Ik verwacht dat deze worden meegenomen in de besluiten die worden gemaakt omtrent het verbeteren van de stad

Ik verwacht dat er adviezen overgenomen worden van het burgerberaad

Ik verwacht dat er veel word gedaan met het advies dat ik geef

Implementatie - de stad zichtbaar zien verduurzamen op een sneller tempo

Op z'n minst dat er goed naar gekeken word

Realisatie

Stepping forward

That the outcomes will be shared, and carried out, and the value realization will be communicated towards the public and former members of the burgerberaad.

Tja, verwachting versus hoop... Ik hoop dat het leidt tot een aanpassing danwel verdieping van de omgevingsvisie op basis van wat wij als burgers hebben ervaren.

We hopen natuurlijk dat we goede ideeën inbrengen die de gemeenteraad kan implementeren in de visie voor de komende jaren. Wat dat betreft ligt er wel een zware taak op deze groep.

Open antwoorden 2.3– Wat ging goed?

Wat vond je goed aan het burgerberaad?

- Dat er goed geluisterd werd - dat er serieus met vragen en antwoorden werd omgegaan - dat er zoveel wensen/problemen op tafel kwamen die uiteindelijk tot vele adviezen aan de gemeente leidden - dat hoor en wederhoor vooraf door de ambtenaren over de préadviezen werd toegepast - dat de burgerradsleden belangrijk werden gevonden door de gemeente hetgeen bleek uit aftrap in het gemeentehuis, maaltijden bij de bijeenkomsten, betaling en niet in het minst de toezegging dat een advies opgevolgd zal worden mits getoetst op juridische en financiële haalbaarheid en uitvoerbaarheid.

Dat ik mijn eigen ideeën kon inbrengen

Dat jullie uiteindelijk toch de mensen bij elkaar krijgen met dezelfde visie.

De burgers krijgen inspraak in de omgevingsvisie 2040

De catering was uitstekend! De tolken zorgde er ook voor dat mensen die geen of slecht Nederlands spraken mee konden denken aan problemen.

De deelnemers kwamen uit alle wijken van Maastricht, uit verschillende generaties, jong en oud, verschillende milieus, rangen en standen, verschillende culturen, iedereen mocht/kon zijn zegje doen. Er werd met respect met elkaar omgegaan. het eten goed verzorgd

De diverse inbreng en de intensieve begeleiding.

De diversiteit, de moeite van de organisatie (touringcar, buffet)

De gedrevenheid

De goede uitleg

De hulp en de begeleiding bij het maken van adviezen

De invulling van de bijeenkomsten. Startend met achtergrond informatie .Goede opbouw om uiteindelijk tot het schrijven van beleid te komen. Behulpzame en vriendelijke begeleiders. Bijzonder dat er zelfs voor n maaltijd gezorgd werd op de donderdagen. Catering was goed

De mensen van het extern bureau,wisten ons altijd goed te motiveren.en alles goed uit te leggen.

De mogelijkheid om aan de toekomst van de stad te werken. Het enthousiaste team.

Democratisch proces

Goed georganiseerd

Goed georganiseerd,ervaren mensen werd goed begeleid.

Goed georganiseerd. Mooie opzet.

Goed opgezet, veel tijd voor gepland. Professioneel.

Open antwoorden 2.3– Wat ging goed?

Wat vond je goed aan het burgerberaad?

Het is fijn om als burger mee kunnen te praten en ideeën met de gemeenteraad te kunnen delen. Goed dat er is gekozen om een groep samen te stellen die uit alle lagen van bevolking komt.

Het programma was duidelijk, en de Deep democracy aanpak maakt dat iedereen zijn of haar mening of ideeën kon inbrengen.

Het was erg leuk mensen uit alle wijken en alle lagen van de bevolkingen te ontmoeten. Er was een diverse groep en iedereen die er was deed mee en was best positief en merendeels erg aardig.

Ik vond het goed dat ze de tijd namen de deelnemers goed te onderwijzen over de situatie in Maastricht aan de hand van experts en eigen ervaringen. Ook was het goed dat ze onderling veel discussies voor lieten komen om zo tot zo goed mogelijke resultaten te komen.

Ik vond het leuk en interessant om over problemen in Maastricht na te denken met anderen bewoners van Maastricht. Ook leuk om de mening van anderen te horen en hierover te discussiëren.

Interessante onderwerpen

Luisteren naar elkaar

Ondersteuning vanuit experts, bezoek aan locaties, begeleiding.

organisatie

Overleg met een doorsnee van de Maastrichtse bevolking.

Saamhorigheid

Samenwerking met andere mensen

Variëteit aan deelnemers (verschillende: leeftijden, wijken, achtergronden en daardoor verschillende belangen).

Was leerzaam hoe het werkt om in de toekomst te denken

zeer goede organisatie, prima locaties en catering.

Open antwoorden 2.3 – Wat kan beter?

Wat kan de volgende keer beter?

- Het tempo lag voor mij wat laag, veel herhalingen en een langzame gang van zaken, hierdoor raakte ik snel verveeld. - In het begin probeerde ik een onderwerp aan te kaarten waar geen expert voor was, hierdoor werd het niet meegenomen in de eerste ronde adviezen in mijn ogen al snel weggemoffeld. Richting het einde was er toch een mogelijkheid om dit opnieuw in te dienen waardoor ik ook zag dat er veel meer mensen waren die erg geïnteresseerd waren in dit onderwerp. - Sommige bijeenkomsten waren een beetje chaotisch vooral de 6e uit mijn herinnering, daar was de time management wat minder.
- Andere locatie vanwege akoestiek en de kou in het gebouw.
- B&W niet gezien, geef het idee dat burgerberaad ook serieus wordt genomen. De indruk heerste dat de gemeenteraad al aan het stuur zat. Eerst werd gesproken over bindende adviezen, dat werd later afgevlakt.
- De aanloop naar de adviezen (de eerste 3 bijeenkomsten) konden m.i. wat sneller. Duidelijker mag ook gecommuniceerd worden dat het niet gaat om persoonlijke irritaties maar dateert gaat om een groter geheel.
- De accommodatie (te koud!) en het eten (saai en elke keer exact hetzelfde, niet representatief voor Maastricht.)
- De dag dat we de stad in gingen. Deze had zinvoller ingericht kunnen worden. De temperatuur in de ruimte. Erg koud!
- De groep moet nog diverser. Ik vond bepaalde wijken te hoog vertegenwoordigd.
- De insteek was om aanbevelingen op te komen voor een duurzaam Maastricht tot 2040. dat slechts deels gelukt denk ik. Bij bijeenkomst 6 was het erg koud. Mensen zaten met winterjassen aan, en sommigen zelfs met een muts.
- De items waren ook buiten de burgerraad breed uitgezet. Dat maakt de burgerraad m.i. overbodig
- De locatie was te groot, te koud, ongezellig. Werkvormen soms wat oubollig (stemmen met de voeten, stickers plakken) Ik merkte dat aantal mensen de voordracht moeilijk konden volgen: rekening houden met verschil in vermogen om de taal te begrijpen, en in abstracties te denken.
- De locatie, Vista College, was erg koud, de akoestiek niet fijn, waardoor het niet makkelijk was om alles te volgen, vaak vervelend om te vragen wat er gezegd werd. het houten gedeelte vd de buitenruimte erg gevaarlijk bij vochtig weer. Jammer om slechts één keer in het stadhuis te mogen.
- De voorlaatste meeting was soms erg chaotisch mbt het verdelen van de groepen . Meerdere mensen klaagden hierover. Iedereen liep maar wat door elkaar om de adviezen te zoeken waar zij iets over wilden vertellen. Tegelijkertijd werd door jullie adviezen samengevoegd en dat alles maakte het een beetje chaotisch.
- Doorloop snelheid verhogen, waardoor er dieper op thema's in gegaan kan worden en beter gefundeerd advies afgegeven kan worden.
- duidelijkheid verschaffen over lopende vergelijkbare initiatieven. Het was net of het Burgerberaad tegelijk liep met vergelijkbare bijeenkomsten. De waarde van het BB werd onduidelijk, jammer.
- Echter duurde het af en toe wat erg lang. Bepaalde dagen waren namelijk vrij langdradig. Juist de actieve leervorm, dus bv onderlinge discussies, waren nuttig.

Open antwoorden 2.3 – Wat kan beter?

Wat kan de volgende keer beter?

Eerder keuzes maken en dan meer uitleg/verdieping. Het waren nu teveel onderwerpen.

Er werd soms teveel gepraat/uitleg gegeven. En uiteindelijk erg kort de tijd voor het plan echt uit te werken..

Iets later beginnen, ik moest mij altijd een 1 uur vrijpakken als het een door de weekse dag was.

Meer richtlijnen aangeven Nu waren veel ideeën het zelfde en moest ophet laats bijelkaar gevoegd worden Had ook invloed ophet stemmen

Minder breed van opzet en meer focus zodat er dieper op issues ingegaan kan worden.

Minder studenten. Zij horen nu wel bij onze stad, maar zijn zeker niet de inwoners van 2040.

niet zo uitbreiden

Nog betere uitleg wat nu de omgevingsvisie waar we advies op uitbrengen inhoud. Ik heb het vermoeden dat een deel van de deelnemers dit nog steeds niet begrijpt. Daarom merk je ook dat veel mensen vooral veel persoonlijke projecten op de agenda wilde brengen.

Nvt

Opdrachten voor thuis beter uitleggen.

Sneller in het begin en meer tijd voor uitwerking op het einde.

Time management

Verdeling eten

Wanneer door deelnemers locaties worden aangegeven om te bezoeken (die voor verbetering vatbaar zijn) dan van tevoren checken of deze hiervoor in aanmerking komen anders is het zonde van de tijd.

Warme ruimte

Was goed zo

Was al goed

Was goed

Weet ik niet

Wellicht ietsjes meer ervoor zorgen dat iedereen kan kennismaken met elkaar. Bovendien misschien ietsjes meer focussen op ook de plekken in Maastricht waar het over het algemeen al goed gaat. Want ook op deze plekken zijn dingen die verbeterd zouden kunnen worden. Als ik iets moet aangeven is dit wel een beetje wat ik miste.

Open antwoorden 2.3– Toelichting rapportcijfer uitkomst burgerberaad

alles waarover ik heb positief heb gestemd werd ook aangenomen

ben benieuwd hoe het verder gaat

Chapeau voor de organisatie. De uitkomst van Burgerberaad sluit helemaal aan bij mijn verwachtingen.

De voor mij belangrijkste zijn met ruime meerderheid 82 tot 92% gehonoreerd

Doordat zoveel mensen mee mogen praten en deze mensen niet allemaal op een bepaald abstractie niveau kunnen denken, komt er vaak een compromis uit dat niet erg krachtig is. Veel zaken is de gemeente al mee bezig, dus ik vraag me af of deze inspanning leidt tot echte bijsturing.

Een beetje twijfel, omdat ik 2040 toch erg lang vind duren, gezien mijn leeftijd. Sommige onderwerpen komen gelukkig nu al aan bod bij de gemeente, zie ik vaker in de krant.

Goed te lezen dat de thema's die bij de burger begroting gekozen werden, ook uit t Burgerberaad naar voren zijn gekomen. Zo is duidelijk te zien waar de inwoners van Maastricht behoefte aan hebben

Het viel me mee wat eruit kwam. Best vooruitstrevend voor Maastricht.

Ik ben de laatste sessies niet aanwezig geweest ivm vakantie die geboekt was

Ik ben het zo goed als helemaal eens met de adviezen die naar de gemeenteraad gaan. Er was er een waar ik het niet zo zeer mee eens was, maar je kunt niet iedereen tevreden houden.

Ik denk dat er nog meer uitgehaald had kunnen worden met nog meer verdieping over bepaalde onderwerpen maar ook meer tijd voor schrijven van adviezen waar feedback op had kunnen komen van experts. Nu moesten er op het laatste moment nog in een korte tijd adviezen worden aangepast die in mijn ogen nog sterker hadden kunnen zijn of samen worden gevoegd

Ik heb mijn standpunten ten aanzien van groen voorziening en sociale woningen goed tot een advies kunnen omzetten en wat is aangenomen in de eind stemming.

ik vraag me af of de adviezen wel concreet genoeg zijn voor de beslissers van de Gemeente. Het is best lastig om als leek , en zeker in groepsverband, iets op papier te krijgen.

In sommige adviezen vond ik iets meer nuance op z'n plaats

Snap niet waarom mensen tegen de milieuzone zijn terwijl Maastricht een van de slechtste luchtkwaliteiten in Nederland heeft zag er voor mij uit als een teken van onwetendheid.

Vele adviezen laten zien hoe de gemiddelde burger denkt

Voor een eerste burgerberaad vind ik dat we prima resultaten (= adviezen) hebben geboekt, maar er is verbetering mogelijk.

Vooruitstrevender plannen & adviezen dan ik van te voren had verwacht.

We hebben iets moois afgeleverd

Open antwoorden 2.3 – Meer tijd

Als er meer tijd was geweest voor het burgerberaad, hoe had je die extra tijd dan gebruikt?

Als er meer tijd was geweest zou ik per tijdelijk advies gaan kijken op locaties wat het mogelijk zou veranderen. Deelnemers zien het dan voor zich. Als het advies niet compleet of haalbaar zou zijn dan kon het nog aangepast worden.

De adviezen versterkt.

Denk dat je adviezen nog scherper hadden kunnen zijn en nog specifiekere. Nu zijn er een aantal adviezen die op elkaar lijken en hadden samengevoegd kunnen worden

een avond extra goed kijken naar realistische groeiscenario's, hoe ziet de stad er uit over zeg 15 tot 20 jaar, zonder extra maatregelen. Experts zouden dit moeten aangeven obv onderzoek. Niet meningen en ideeën, maar echt, hoe zou de stad er echt kunnen gaan uitzien met de kennis van nu. Zo'n beeld (of beelden) geeft meer focus op bepaalde pijnpunten. In mijn ogen zijn mensen geneigd vooral te denken in actuele problemen ipv toekomstige. Onderwerpen als vergrijzing, zorg en werkloosheid in de toekomst zouden scherper op het netvlies mogen staan, om zo tot betere adviezen te kunnen komen.

Gedetailleerd aanwijzen wat waar

Iets meer tijd voor het maken vd adviezen.

Meer adviezen en meer experts, veel van de adviezen waren onderbouwd met onderbuikgevoelens naar mijn mening en niet met feiten.

Meer diepgang in kleine groepjes.

Meer op internet gezocht

Meer verdiepen in thema's met eensgezinden en dan meer in gesprek met experts of onderzoekers van dat specifieke thema.

Meer verdieping en aan de hand van de concept adviezen de gemeente hun commentaar fysiek laten toelichten

Meer zelf schrijven, nu wel veel door begeleiders gedaan.

Nog dieper op onderwerpen ingaan. Nog meer informatie inwinnen over lopende zaken. Er liepen nu teveel bijeenkomsten over verschillende onderwerpen parallel aan t burgerberaad

Nog meer toelichting door professionals

Toch meer discussie, ten goede van meningsvorming.

Voor het beter uitwerken van de definitieve teksten.

Voor voor de laatste 3 sessies was te weinig tijd uitgetrokken.

Open antwoorden 2.3– Verdere opmerkingen

Dank je wel voor de prettigen samenwerking

De accomodatie was matig. Kwam elke keer verkleumd thuis. Ook het eten zeer matig. Geen rekening gehouden met mijn dieetvoeding.

Graag zie ik hier een structurele opvolging van.

Heel veel succes en ik hoop dat jullie er goed over nadenken en uitvoeren!!! Zo niet, dan laat de reden weten.

het was goed om over dingen uit de gemeente Maastricht na te denken

ik ben benieuw of de mensen die deze keer deelnamen aan het burgerberaad op de hoogte worden gehouden over het vervolg van de adviezen, over wat er (al) wel en (nog) niet behandeld en uitgevoerd wordt.

Ik hoop dat er enkele adviezen worden aangenomen.

Ik voel me bevoorrecht dat ik mee mocht doen.

Ik vond het een heel goed georganiseerd beraad, met veel aandacht voor veiligheid en een goede sfeer. Ook dat er catering was vond ik verwennerij. Als de adviezen niet zouden worden opgevolgd, ook niet deels, dan nog is er winst: alle deelnemers of de meeste deelnemers, hebben extra betrokkenheid bij hun stad gevoeld. Dat gevoel is heel belangrijk want het straalt ook weer uit naar de sociale omgeving van de deelnemers. Het Sociale Riool is versterkt naar mijn mening.

Ik vond het erg gezellig bij de bijeenkomsten van het burgerberaad. Ik kon niemand, dus ik was bang dat ik me niet goed had kunnen mengen onder de mensen. Dat bleek echter niet zo te zijn. Iedereen verwelkomde je daar en ik voelde mij ook echt welkom. Plus het buffet was goed verzorgd. Dank jullie daarvoor.

Ik vond het leuk om hieraan deel te nemen en heb er wat van opgestoken. Ik heb kunnen zien wat er allemaal speelt en waar de Gemeente al aan werkt en wat er nog gedaan kan/moet worden. De verzorging qua eten en drinken was super geregeld.

Ik vond het prettig en fijn om deel uit te mogen maken van dit Burgerberaad. Mocht de gemeente verder uitleg nodig hebben over de adviezen zou ik bereid zijn deze te geven.

Ik zou zeker nog eens willen deelnemen aan een volgend Burgerberaad.

In mijn ogen zou het meer positieve effecten hebben als plannen van de gemeente duidelijk gecommuniceerd worden, wat wie waar waarom met ook de mogelijkheid dat men vragen kan stellen in plaats van dat er bepaalde nodige acties genomen worden. Ik merkte in de groep dat daar de grootste frustratie lag ook al heb ik er zelf nooit last van gehad. In plaats van burgerparticipatie, ik ben voor dat mensen inspraak hebben en hun meningen gedeeld worden, maar niet alle meningen zijn even relevant of realistisch.

Je voelde veel woede op het begin bij alle burgers! Ik hoop oprecht dat dit geen verloren tijd is geweest en dit op een bepaalde manier opgepakt gaat worden of op zijn minst wat vaker naar de burger geluisterd gaat worden.

Leuke ervaring nu

Niet persé opmerkingen, maar wensen: dat we geïnformeerd blijven over de voortgang van de adviezen. Dat burgerparticipatie hoog op de agenda moet blijven staan, om de burgerlijke inspraak te kunnen blijven waarborgen.

Top georganiseerd, er moet vaker naar mensen worden geluisterd. het vertrouwen in de politiek komt terug.

Voortzetten

Open antwoorden 2.3 – Steekwoorden

Steekwoord 1

Betrokken
Democratisch
diversiteit
Effectief
Ervaring
Gedrevenheid
Goed
enthousiasme
interessant
Interessant
Interresant
Interressant
Leerzaam
leuke ervaring
nuttig
positief
Prima
Respect
Samenhorigheid
samenspel
Samenwerken
Sceptisch
Tevreden
verbinding
Verrijkend
Vertrouwen

Steekwoord 2

Ambitie
Belangrijk
Benieuwd
Broodnodig
Burgerparticipatie
Divers
Geleerd van de mensen en hoe
het werd opgezet
Gelijkheid
Geregeld
Gezelligzaam
goed geregeld
Goed initiatief
interessant
Interessant
kennismaking nieuwe mensen
Leermoment
Leerzaam
Luisteren
Meedenken
Participeren
Positief
respect
Serieus
Tevreden
Toekomstgericht
Trots
Veilig
verbinding
Vertrouwd
vertrouwen
Voelde me gehoord
vriendschappen
Waardevol

Steekwoord 3

Belangrijk
Benieuwd
betrokken
Bevoorrecht
diversiteit mensen
Eerlijk
Ervaring
gemoedelijk
Gezellig
hoe zinvol?
Inzichtgevend
kennis
leuk
Leuk
Liefde
Niet noodzakelijk
gedaan
Nuttig
Participatief
Respect
Rommelig
Simpel
Sociaal
Strijdvaardigheid
toekomst
Uitvoering
Variëteit
Vertrouwen
Vriendelijke mensen
Zaamhorigheid
democratisch

Een aantal steekwoorden zijn vaker dan 1 keer genoemd

Evaluatierapport Burgerberaad Maastricht

Voorwoord

Het eerste Burgerberaad van Maastricht is een feit. En laten we direct met de deur in huis vallen, de stad en alle verantwoordelijken mogen trots zijn op hun daadkrachtige optreden in het realiseren van het beraad en de hieruit bereikten resultaten.

Het volgende evaluatierapport benoemt niettemin ook veel verbeterpunten, die hopelijk een basis kunnen vormen voor het organiseren van een mogelijk volgende editie in 2024 of 2025. Voordat de eigenlijke analyse gaat beginnen bedankt de auteur van het rapport de Gemeente voor de kans het Burgerberaad te mogen evalueren, en de fijne samenwerking met het hele team van Gemeente Maastricht en communicatiebureau Emma, als ook alle geïnterviewde deelnemers.

Het burgerberaad is geevalueerd op basis van de “OECD evaluation guidelines for representative deliberative processes”. Om de verschillende geëvalueerde onderdelen van het Burgerberaad in kwaliteit met elkaar, en toekomstige evaluaties te kunnen vergelijken is een 5 sterrenstelsel toegepast gebaseerd op eigen inzicht. Hierbij moet men er vanuit gaan dat bij 0 sterren een volledig ongepaste aanpak is gekozen die nooit had moeten gebeuren. 5 sterren worden gegeven als het beoordeelde onderwerp ideaal was voorbereid, omgezet en zo het maximaal mogelijke resultaat is bereikt. De auteur ziet een Burgerberaad als meer dan een participatie tool, maar als een zwaarwichtig politiek instrument dat bij ideale omzet groot potentieel heeft het vertrouwen in de politiek te bevorderen.

Aan het eind van het rapport is een lijst aan resources toegevoegd die als bijzonder waardevol worden geacht binnen het veld van deliberatieve democratie, en specifiek Burgerberaden. Met een uitgesproken wens voor betere burgerparticipatie stelt de auteur zich ook in de toekomst graag beschikbaar om mee te werken bij participatietrajecten.

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inhoudsopgave	2
Methodiek, Kader & Definitie	3
Methodiek	3
Technische achtergrond en definities	4
Kader en vraagstelling	5
Evaluatie randvoorwaarden	5
Doel en vraagstelling van het Burgerberaad	5
Duidelijkheid mandaat & inbedding politiek apparaat	8
Transparantie en externe communicatie	11
Indeling en ontwerp	13
Inrichting van het ontwerp, logistiek en randvoorwaarden	14
Inclusief en betrokken procedureel ontwerp	14
Logistiek	14
Privacy van leden en vrije besluitvorming	14
Interne Informatievoorziening	16
Toegankelijkheid en neutraliteit bij het gebruik van online hulpmiddelen	16
Breedte, diversiteit, duidelijkheid en relevantie van de aangeleverde informatie	17
Gebruik van deliberatieve werkvormen en diens effect	18
Inrichting en ondersteuning van de deliberatie door het ontwerpteam	19
Gedrag van de deelnemer	20
Maatregelen voor een impactvol vervolg	21
Waarde en toepassing van de aanbevelingen	21
Nazorg van de deelnemers	21
Reactie en opvolging	22
Slotwoord en conclusie	23
Resources/Links	24

Methodiek, Kader & Definitie

Methodiek

Het rapport bestaat uit een kwalitatieve analyse van het Burgerberaad. Door afdeling onderzoek en statistiek van Gemeente Maastricht, is in afstemming met de schrijver van het rapport een kwantitatief onderzoek uitgevoerd. Er volgt verder nog een kort eindonderzoek na besluitvorming, maar deze is niet meegenomen in dit onderzoek. Dit onderzoek focust zich met name op het beraad aan zich en diens vormgeving.

De auteur heeft voor zijn analyse 6 van de 7 bijeenkomsten van het beraad bezocht, en voerde uitgebreide interviews met 4 leden van het organisatieteam die een hoofdrol speelden in de organisatie. Verder zijn 5 uitgebreide interviews gevoerd met leden van het Burgerberaad. Daarnaast heeft de onderzoeker een kleinschalig kwantitatief onderzoek onder het organisatieteam uitgevoerd en ingepast.

Aanvullende hierop zijn gesprekken gevoerd met ondersteunend personeel van de Gemeente, waaronder de toegewezen onderzoeker van de Gemeente, de verantwoordelijke communicatiemedewerker, en vertegenwoordigers van het uitvoerende communicatiebureau EMMA. Ook de verantwoordelijke wethouder is samen met de projectleider geïnterviewd. Tijdens de bijeenkomsten zijn korte gesprekken gevoerd ter analyse van het verloop van het beraad. Gebaseerd op de “*OECD evaluation guidelines for representative deliberative processes*”¹ zijn de drie hoofd evaluatie criteria als onderdeel van het rapport onderzocht, namelijk (1) *de integriteit van het procesontwerp*, (2) *de deliberatieve ervaring* en (3) *de weg naar realisatie*.

Hierbij zijn vooral punten (1) en (2) in detail geëvalueerd. Dit in lijn met de formulering van de verstrekte opdracht en de afgesproken deadline van het inleveren van het rapport. De op de OECD-website genoemde stellingen zijn daarbij individueel beantwoord en op een eigen structuur en index binnen het rapport toegepast.

Concreet was de opdracht geformuleerd als:

Het doel is het evalueren van het burgerberaad richting het mogelijk institutionaliseren als democratisch element en het identificeren van procesmatige lessen die uit de pilot kunnen worden geleerd. Daarnaast verzoeken we de opdrachtnemer aanbevelingen te doen voor het toepassen van deze lessen bij een mogelijk vervolg van het burgerberaad. Het verzoek is om de OECD-richtlijnen rondom evaluatie daarbij ter hand te nemen.

Als expert op het gebied van Burgerberaad heeft de auteur in de afgelopen 1,5 jaar veel tijd in het opbouwen van kennis geïnvesteerd. Om de lezer met wat extra leesmateriaal te voorzien zijn aan het eind van het rapport de meest waardevolle artikelen en papers opgelijst.

Het rapport is door een tweede expert op het gebied van Burgerberaden meegelezen en zal op termijn ook in het Engels beschikbaar komen.

¹ <https://www.oecd.org/gov/open-government/evaluation-guidelines-for-representative-deliberative-processes-10ccbfc-b-en.htm>

Technische achtergrond en definities

Een Burgerberaad is een complex middel voor burgerparticipatie dat op verschillende situaties en thema's toegepast kan worden. In zijn simplistische, maar vaakst gebruikte vorm, dient een Burgerberaad als middel ter raadpleging van een representatief ingelote groep burgers over een onderwerp te gaan, waar de politiek behoefte heeft haar beleid te kunnen onderbouwen door de bevolking. Als dit het doel van een Burgerberaad is, gaat de kritiek dus naar mogelijke "symbolic engagement", het simpelweg legitimeren van de eigen keuzes (Pateman 2012). In het bijzonder bij het gebrek van duidelijke plannen voor vervolg van de aanbevelingen door een Burgerberaad (Elstub et al. 2021a).

In verder rijkende voorbeelden legt de politiek een maatschappelijk dilemma bij het Burgerberaad neer en voorziet hen met de autoriteit voor besluitvorming, vaak onder bepaalde voorwaarden. Men mag hierbij denken aan voorwaarden over de financiële haalbaarheid, juridische toetsing of een bepaald percentage aan steun voor de eindadviezen opgesteld tijdens het Burgerberaad.

De kracht van een Burgerberaad hangt dus enerzijds af van het verstrekte mandaat, maar ook de vraagstelling en diens formulering spelen een essentiële rol voor het ontwerp en de mogelijke maatschappelijke impact. Als verlengstuk van de juiste vraagstelling en kaders, speelt de gekozen communicatiestrategie een essentiële rol in hoeveel impact een Burgerberaad kan hebben. Binnen het tijdsbestek van het eigenlijke Burgerberaad is het van belang dat de deelnemer centraal staat en vooral gefaciliteerd wordt en de gekozen processen een sterke deliberatie bevorderen. Tenslotte, is ondanks dat de Burgerberaad voor de leden eindigt op de slotdag, het gemeentelijke vervolg en de communicatie hiervan een essentiële factor van een impactvol Burgerberaad.

Dag 1 van het Burgerberaad – Deelnemers wachten op de introducerende lezing van Klasien Horstman

Kader en vraagstelling

Het eerste Maastrichtse Burgerberaad vond plaats tussen 21 september en 14 december 2023 met een afsluitende overhandiging van de resultaten aan de Maastrichtse politiek op 30 januari 2024. Het Burgerberaad was samengesteld uit een representatieve groep van 100 ingelote inwoners van Maastricht.

Er was geen eenzijdig dilemma geformuleerd; in plaats ervan kreeg de ingelote groep de opdracht invulling te geven aan de Omgevingsvisie 2040. Concreet zijn op de *Burgerberaad website*² aanvullend de volgende **drie vragen** terug te vinden, die tijdens de Burgerberaad dagen ook aan de muren van de zaal hingen:

- **Hoe maken we de stad veilig en gezond voor iedereen?**
- **Is er genoeg ruimte om mensen te ontmoeten?**
- **Hoe maken we de stad mooier en duurzamer?**

In de eerste sessies van het Burgerberaad is het vraagstuk gepresenteerd met als doel voor het Burgerberaad om aanbevelingen te formuleren die naar een veerkrachtige leefomgeving in 2030 zullen leiden. Opvolgend heeft het beraad de vraagstelling uitgebreid met de vraag “Hoe zorgen we ervoor dat iedereen zich goed voelt in de stad?”.

Hoofdstuk evaluatie

Evaluatie randvoorwaarden

Bij randvoorwaarden spreekt men over de kaders die zijn bepaald door de opdrachtgever, dus de vraagstelling, het verstrekte mandaat, de inbedding in het politiek apparaat en de keuze hoe de Burgerberaad naar buiten wordt gecommuniceerd.

Hier is normaliter de opdrachtgever (vaak de Gemeente) in de lead voordat een idealiter onafhankelijk projectteam de opdracht verleend wordt het eigenlijke Burgerberaad te ontwerpen en uit te voeren.

Doel en vraagstelling van het Burgerberaad

Een burgerberaad vraagt om een duidelijk en passend doel. Uiteraard is een Burgerberaad geen goedkope vorm van burgerparticipatie en de adviezen die hieruit naar voren zullen komen moeten van hoge kwaliteit en impactvol zijn. De vraagstelling en de juiste formulering van dien kan hierbij gezien worden als de “deur” van *het “huis” Burgerberaad*. Is deze te breed geformuleerd of niet goed te begrijpen, dan zullen de deelnemers verdwalen, of ontstaat er onduidelijkheid over de verwachtingen, wat extra tijd en energie vraagt ten koste van de kwaliteit van de eindadviezen. Een te smalle vraag daarentegen biedt de

Dag 2: Projectleider Sven Cimmermans geeft uitleg over de Omgevingsvisie

² <https://www.thuisinmaastricht.nl/burgerberaad>

leden onvoldoende ruimte voor deliberatie. De ideale vraag vormt een echt probleem dat moet worden opgelost. Complexe kwesties, die afwegingen met zich mee brengen en worden ondersteund door op waarden gebaseerde dilemma's. Het belangrijkste doel volgens het projectteam was "vrij goede en bruikbare adviezen te leveren" - een begrijpelijk doel maar voor het tool Burgerberaad niet ver genoeg reikende doelstelling. Tijdens het burgerberaad viel het de auteur op dat er redelijk veel verhelderende vragen gesteld worden over de bedoeling en de inzet van een omgevingsvisie. Ook de leden noemden de vraagstelling "niet eenvoudig" en dat de organisatie "had duidelijker mogen zijn wat de omgevingsvisie is en waar men ervoor aanwezig is". Niettemin gaven 4 van de 5 geïnterviewde deelnemers aan de vraagstelling goed begrepen te hebben. Het organisatie-team was duidelijk kritischer tijdens de gevoerde interviews. Zo was sprake van "een lastige te vatten vraagstelling en onderwerp" en "een zoektocht".

De in tabel 1 opgenoemde positieve en negatieve elementen kwamen in de interviews naar voren:

Positief	Negatief
Thematiek raakt wel veel mensen	Geen scherp dilemma (2)
Burgers zijn experts binnen het thema	Te veel in de toekomst liggend (3)
Vrij tastbaar voor de burger/deelnemer	Heel brede thematiek (2)
	Onduidelijke formulering
	Te weinig duidelijke kaders (wat kan wat kan niet; is er een financiële kader aanwezig)

Volgens de auteur had het organisatie-team ook duidelijk het meeste verstand van waar de vraagstelling uiteindelijk over ging op basis van hoe alle geïnterviewde personen zelf invulling gaven aan de vraag "Wat was het beleidsprobleem van het Burgerberaad?".

Vragend naar de achtergrond van de vraagstelling, was snel duidelijk dat deze was gekozen "op basis van een politieke wens". Zoals ook in vele andere gemeenten was ook in Maastricht de conclusie dat de reden voor een Burgerberaad en de keuze van vraagstelling uitging van "we willen een Burgerberaad, daarom kiezen wij..." in plaats van "er is een probleem dat leeft waar een Burgerberaad het ideale middel is en daarom organiseren we een Burgerberaad".

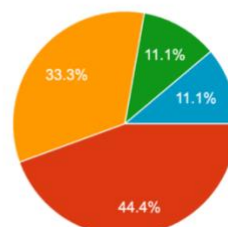
Formulering

Naast het thema van een Burgerberaad, is de formulering van de vraag van groot belang. Het feit dat in Maastricht de omgevingsvisie voor 2040 was gekozen, die in combinatie met drie vragen het thema vormden, zorgde helaas ook niet voor duidelijkheid.

Binnen het uitgevoerde kwantitatief onderzoek onder het organisatie-team wordt deze notie bevestigd, gezien

niemand aangaf dat de vraagstelling helemaal duidelijk was voor de deelnemers. In vervolgesprekken bleek dat de complexiteit van de thematiek omgevingsvisie de hoofdreden voor onduidelijkheid was, en minder de hieraan gekoppelde vraagstelling. Binnen de ledeninterviews was

Vanuit jouw perspectief hoe goed hebben de deelnemers de vraagstelling begrepen?
9 responses

- De vraagstelling was helemaal duidelijk voor de deelnemers
- De vraagstelling was grotendeels duidelijk voor de deelnemers
- De vraagstelling was duidelijk met uitzonderingen
- De vraagstelling was niet helemaal duidelijk
- De vraagstelling creëerde verwarring...
- De vraagstelling was wel duidelijk ma...

Onderzoek organisatie-team - hoe goed hebben deelnemers de vraagstelling begrepen?

niettemin door een lid de wens genoemd “als mogelijk makkelijkere woorden te gebruiken; iedereen moet het kunnen verstaan”. Overal gezien was het taalgebruik en de verwoording van de vraagstelling wel positief en formuleert zonder vooringenomenheid.

Oordeel van de auteur:

Het onderwerp en de hieruit ontstane vraagstelling van het Burgerberaad Maastricht heeft helaas minder goed voldaan aan de kwaliteitseisen voor een ideaal geschikte vraag, passend bij het instrument Burgerberaad. De keuze voor ontwikkeling van een (omgevings-)visie 2040, in plaats van bijvoorbeeld een concreet dilemma op korte-termijn, mist daarbij het doel de ingelote burger effectief van dit nieuw participatie tool te overtuigen. Dit omdat enerzijds de opgestelde aanbevelingen in zijn totaliteit pas 17 jaar na zijn formuleren op feitelijke realisatie getoetst kunnen worden. Anderzijds is het thema niet “levendig” genoeg voor een blijvende betrokkenheid van alle inwoners tijdens het lopende beraad. In gevoerde gesprekken is zo ook de indruk ontstaan, dat bij de keuze voor de vraagstelling een redelijk veilig “vangnet” als vraag was gekozen. Aangezien dat burgerberaden nog een relatief nieuw participatiemiddel zijn, is het nog niet wetenschappelijk bewezen dat het positieve effect van dergelijke ver in de toekomst liggende en minder behapbare vraagstellingen minder groot is dan bij korte termijn dilemma’s. Het kan in elk geval gesteld worden dat het duidelijker kaderen van de vraag, wat betreft bv. financiële kaders en tijdspad voor terugkoppeling en implementatie, zal hebben geholpen.

Advies:

Meer tijd besteden aan de keuze en formulering van de vraagstelling, en de essentiële kernvragen doordenken.

- *Welke soort resultaat wordt verwacht?*
- *Hoe zullen de resultaten opgevolgd worden?*
- *Hoe past het beraad in de lange- en korte termijnplanning van de stad?*
- *Zijn er andere participatievormen die ook geschikt zijn of gecombineerd kunnen worden met het beleidstraject?*

→ Deze mogelijk toetsen samen met een groep burgers en experts op het gebied van Burgerberaden

→ Nadenken over de mogelijkheid het onderwerp en de vraag door de burger te laten bepalen (zie b.v. Burgerberaad Aken)

Duidelijkheid mandaat & inbedding politiek apparaat

Duidelijkheid mandaat

Waar de vraagstelling duidelijk en helder moet zijn om scherp te krijgen waar de focus ligt, vormt het door de politiek volstreekte mandaat de basis van het vertrouwen in het Burgerberaad en bepaalt diens kracht. Onafhankelijk van welk mandaat verstrekt wordt, is het van uiterst belang dat het mandaat duidelijk gecommuniceerd wordt om een helder verwachtingspatroon te ontwikkelen bij de deelnemers en het brede publiek.

In Maastricht is door de Gemeenteraad vastgesteld dat alle adviesbesluiten met een 2/3 meerderheid bindend zijn, mits deze niet tegen financiële en juridische kaders ingaan. Adviezen zonder 2/3 meerderheid worden als informatie in het eindrapport opgenomen.

Waar deze stelling in de voorbereiding wel zo was goed vastgesteld, was tijdens de Burgerberaad de betekenis van deze stelling niet altijd voor iedereen duidelijk. Ook ontstond er op meerdere momenten verwarring hoe uiteindelijk gebruik zal worden gemaakt van de adviesbesluiten. Zo ontstonden op dag 6 en 7, de dagen van afronding van de aanbevelingen en de stemming, nog vragen over in hoeverre de adviezen nu bindend zijn. Ook in gevoerde interviews met het organisatieteam was er geen volledige duidelijkheid, of in elk geval een signaal van onzekerheid te herkennen over het mandaat.

Het is de inschatting van de auteur dat meer aandacht besteed had moeten worden om het mandaat helder uit te leggen en de deelnemers een scherp beeld te geven over hun belangrijke rol en mate van zeggenschap van het Burgerberaad.

Hiervoor had men onder andere:

- Beter kunnen visualiseren hoe de tijdslijn eruit komt te zien tussen het schrijven van de aanbevelingen tot het goedkeuren door de raad en de verwerking binnen de Gemeente
- Duidelijkere voorbeelden kunnen geven hoe een Gemeente met de Omgevingsvisie omgaat en dus hoe de aanbevelingen uiteindelijk gebruikt worden
- Een flip-over of andere vorm van visualisatie kunnen gebruiken die in de zaal geplaatst wordt om het mandaat voor ogen te houden

Inbedding politiek apparaat

Waar er meer aandacht had kunnen besteed worden dat het mandaat en de daaruit voortkomende verantwoording voor de deelnemers duidelijker is, was de koppeling aan het politieke apparaat sterk vormgegeven. Het projectteam, onder leiding van de projectleider, voerde zijn rol als facilitator en bemiddelaar tussen beraad, communicatiebureau, politiek en andere ambtenaren heel goed uit door de juiste balans te vinden in coördinatie, adviserend overleg en organisatie van de randvoorwaarden.

Zo is ook de samenwerking onderling binnen de geïnterviewde leden van het organisatie team als erg prettig ervaren.

“De samenwerking met de Gemeente was de perfecte balans tussen serieus nemen maar ook goed luisteren en ruimte geven om het proces in te richten”

Als bijzonder positief moet verder de geïntegreerde “feedback ronde” benoemd worden. Na de vormgeving van de eerste adviezen na dag 5, zijn de tot dan opgestelde adviezen door de verantwoordelijke ambtenaren gelezen en beoordeeld op haalbaarheid. Door deze “feedback loop”, die door de deelnemers als erg waardevol was ervaren ontvingen de leden van het Burgerberaad duidelijkere inkadering van hun ideeën die de uiteindelijke kwaliteit van de adviezen verhoogden. Om de legitimiteit van het proces te versterken zal een aantal momenten van terugkoppeling richting leden en publiek tot 2040 democratische meerwaarde creëren.

Oordeel van de auteur:

Het mandaat was in principe goed vastgelegd door de Maastrichtse politiek. Toch ontstond er tijdens het beraad onduidelijkheid over de mate van impact van de resultaten van het Burgerberaad. Tegelijkertijd zorgde het projectteam van de Gemeente wel voor een sterke feedbackloop tussen ambtenaren en de eerste opzet van adviezen.

Advies:

- Het mandaat en de erbij horende verantwoording van deelnemers zo duidelijk als mogelijk maken
 - a. *In de uitnodiging*
 - b. *Vooral tijdens de eerste 2 dagen maar ook tijdens de rest van het Burgerberaad*
- De inbedding in het politieke apparaat ook na afloop van de Burgerberaad doordenken en communiceren naar de leden en de buitenwereld
 - a. *Opstellen tijdslijn tot realisatie*

Representativiteit en inclusiviteit

Een Burgerberaad onderscheidt zich van andere participatieve werkvormen vooral door zijn manier van samenstelling. De meest gebruikelijke vorm hiervan is loting, om specifiek te zijn gestratificeerde loting. Zo was ook in Maastricht deze methodiek toegepast. Uit alle inwoners uit de BRP (Basisregistratie persoonsgegevens) van de Gemeente zijn in een dubbele lotingssysteem eerst 9103 uitnodigingen verstuurd. Van de 1044 mensen die zich na deze uitnodiging hebben aangemeld (11,4%) zijn dan met toepassing van 5 wegingsfactoren, waaronder leeftijd, geslacht, opleiding, taal en stadsdeel, de uiteindelijke 100 deelnemers gekozen. Met de loting en de response “ver boven verwachting” gesteld worden dat elke geregistreerde inwoner van Maastricht dezelfde kans maakte om deelnemer te worden van het eerste Maastrichtse Burgerberaad.

Ideeën ter overweging:

1. Waar nu de loting uitsluitend alle geregistreerde inwoners als basis nam, was er geen rekening gehouden met de feitelijk wonende, maar niet geregistreerde in de stad (denk aan daklozen, vluchtelingen en niet-geregistreerde studenten).
2. Verder moet men zich afvragen of het opstellen van een beleidsvisie voor 2040 niet ook een andere en “jongere” representatie vereist dan wat in het nu van 2023 als representatief geldt. Opmerkingen hierover kwamen ook in korte nagesprekken met deelnemers, maar ook met vertegenwoordigers van het organisatieteam naar boven

Grafiek door Gemeente Maastricht over werving deelnemers

De uiteindelijk ingelote groep vormde zo, met uitzondering van de bovengenoemde factoren, een goede vertegenwoordiging van het algemeen publiek. In de gevoerde interviews met 5 van de deelnemers wordt alleen “eventueel de echte jongeren” door een persoon genoemd als antwoord op de vraag of een doelgroep ontbrak binnen het Burgerberaad. Het feit dat de groep ook een representatief aantal expats en internationale studenten bevatte, werd zelfs als positief en prettig benoemd. In gesprekken met het organisatieteam is de groep inwoners met een Arabische achtergrond genoemd als moeilijk te bereiken en te faciliteren i.v.m. de taalbarrière. Er is zover bekend geen extra moeite gedaan om minderheidsgroepen extra te vertegenwoordigen, behalve extra inspanningen om o.a. jongeren, die minder op brieven reageren door oversampling, beter te bereiken. Op basis van de gekozen thematiek van sociale veerkracht kun je je afvragen of hier niet extra aandacht aan besteed had moeten worden. Bij navraag hierover bij het organisatieteam werd bevestigd dat hier niet over was nagedacht. Wel was het bezoek aan “Stichting werkhuis” op dag 4 van de Burgerberaad als goed voorbeeld genoemd dat was toegepast.

Oordeel van de auteur:

Advies:

1. Onderzoek naar een andere vorm van loting doen om ook mensen te betrekken die niet in politiek geïnteresseerd zijn. Hierbij ook de deelnemers van het eerste burgerberaad als ambassadeurs inzetten
2. Extra aandacht besteden aan best-mogelijke resultaat omtrent representativiteit
 - a. Vooral binnen een thema als sociale veerkracht

Transparantie en externe communicatie

De ware complexiteit van een kwalitatief hoog burgerberaad uit zich in het volledig inclusief en transparant vormgeven ervan. Onder een transparant en inclusief Burgerberaad bedoelen we (1) dat altijd een proces van *checks & balances* aanwezig is tussen alle belanghebbenden en (2) het proces zo transparant als mogelijk is vormgegeven zodat deze door geïnteresseerden gevolgd kan worden binnen de kaders van privacybeschermende deliberatie.

De mate van transparantie is dus ook een politieke keuze. Meer transparantie biedt grotere kansen om het vertrouwen in de democratie te versterken en betrokkenheid van burgers te stimuleren. Vaak vraagt verhoogde transparantie meer tijd in de voorbereiding en extra technologieën of beter gedefinieerde processen. Waar veel gemeentes op dit moment nog voor kiezen alleen de leden actief te betrekken in het “hele Burgerberaad”, zijn er verder reikende voorbeelden waar de volledige maatschappij het proces kan volgen en input kan leveren. In deze complexere opzet zijn alleen het deliberatie gedeelte en de stemming niet publiek toegankelijk. In dit hoofdstuk wordt de informatievoorziening en transparantie richting de maatschappij geëvalueerd. In het hoofdstuk interne vormgeving van het Burgerberaad buigen we ons erna over de interne informatievoorziening en de *checks & balances*.

Voorafgaand aan het Burgerberaad was marginale informatie beschikbaar over de aanpak, de achtergrond, de financiering en het ontwerp van het Burgerberaad voor het algemene publiek. Op de ingerichte pagina op *thuisinmaastricht* was alleen algemene informatie over de opzet van het beraad beschikbaar, zoals ook een korte toelichting over het onderwerp en een FAQ over de deelname. Alleen via de regulier gepubliceerde informatie uit het Raadsinformatiesysteem was informatie beschikbaar in aanloop tot de uitvoering van het beraad. Meer context informatie was uiteindelijk binnen het eindrapport inzichtelijk, die na afloop op de website van het Burgerberaad beschikbaar kwam. Tijdens het Burgerberaad besloot de Gemeente alleen een samenvatting per dag te publiceren via hun ingerichte website³. Deze liet in beknopte vorm de inhoud van de dag en noemenswaardige punten zien. Zo zijn o.a. positieve terugkoppelingen van leden, een werkvorm of een methodiek omschreven. Zo kwam ook in de gevoerde interviews met de organisatie terug dat uitgebreidere publiekscommunicatie “*niet echt een wens vanuit de Gemeente*” was en dat de “*Gemeente meer had kunnen doen om de Burgerberaad bekender te maken*”.

³ <https://www.thuisinmaastricht.nl/burgerberaad>

Communicatiestrategie

Afhankelijk van het verstrekte mandaat en de zienswijze op het “tool Burgerberaad” bepaalt een Gemeente een externe communicatiestrategie. In Maastricht was de toegewezen communicatieadviseur de opdracht verleend om de volgende taken vorm te geven:

1. Weten dat het Burgerberaad georganiseerd wordt en inwoners gericht uitnodigen hiervoor
2. Weten waarom Maastricht een burgerberaad organiseert
3. Begrijpen wat een burgerberaad is en hoe de selectieprocedure verloopt
4. Op de hoogte zijn van de uitkomsten van de 7 bijeenkomsten
5. Op de hoogte zijn van de adviezen van het burgerberaad
6. Geïnformeerd worden wat er met de adviezen van het burgerberaad gebeurt

In hoeverre deze doelen uiteindelijk gehaald zijn is moeilijk te evalueren. Volgens de auteur ontbrak het in elk geval aan een inclusief en stadsbrede campagne over de punten 2-4. De Gemeente gebruikte de reguliere manieren van eenrichtingscommunicatie zonder extra moeite te doen om de bekendheid over deze nieuwe vorm van burgerparticipatie bij de bevolking onder de aandacht te brengen en het publiek debat eromheen te stimuleren. Zelfs de vertegenwoordigers van de media waren slechts erg beperkt aanwezig op dag 1 en 7 van het beraad.

Oordeel van de auteur:

Het is de inschatting van de auteur dat door het gebrek aan kennis en vertrouwen over het gebruik van het instrument Burgerberaad te voorzichtige keuzes zijn gemaakt en zo minder dan mogelijk is gehaald uit deze unieke participatievorm. Vooral het betrekken van het breder publiek via alternatieve manieren van communicatie had beter gekund. Daarom de volgende adviezen als aanbevelingen voor een volgende editie:

Advies:

1. Zich verder verdiepen in het instrument Burgerberaad en bij gebruik een inclusiever aanpak kiezen dat de hele stad betreft als verlengstuk van het beraad
 - a. Contactpunten in de wijken en buurtcentra betrekken en combineren met inspraak of debatavonden
 - b. Postercampagnes in de wijken of op prominente plekken in de stad (e.g. bushokjes)
2. Video verslag van meerdere dagen en een samenvatting over het Burgerberaad (b.v. volgen van een viertal deelnemers)

Indeling en ontwerp

Nu dat de kaders in vorm van het mandaat, de vraagstelling en de externe communicatie zijn besproken, komen we op de evaluatie van het procesontwerp en diens kwaliteit.

Het vormgeven van het ontwerp was uitgevoerd door communicatiebureau *EMMA*⁴ dat in samenwerking met de organisatie *Perspectivity*⁵, een team van experts op het gebied van *Deep Democracy*, het draaiboek van de Burgerberaad opstelde en de verschillende werkvormen bedacht.

Voordat we eerst de structuur en randvoorwaarden van het beraad, gevolgd door de gebruikte deliberatieve vormen bespreken, volgen eerst enkele algemene punten over de rolverdeling bij het Maastrichtse Burgerberaad. Algemeen was het niet duidelijk voor de evaluator hoe rollen zijn bedacht voor de Burgerberaad in Maastricht. In de voorbereidende fase van het beraad was een externe adviseur geraadpleegd die de projectleider adviseerde en een presentatie aan de Gemeenteraad hield. Verder was gekozen om de projectleiding inclusief loting, externe communicatie en logistiek door een projectteam van de Gemeente te laten organiseren. De uitvoering van het Burgerberaad was via een aanbestedingsprocedure in opdracht gegeven aan een extern communicatiebureau. Zo ontving *EMMA* de toeslag.

Als aanbeveling voor een volgende editie zal de auteur graag de volgende twee punten mee willen geven wat betreft de rollen binnen het Burgerberaad:

1. *Er was **geen onafhankelijke (monitoring) groep** aanwezig die overzicht hield op de inrichting van het proces. Een dergelijke groep kan worden samengesteld uit b.v. vertegenwoordigers zoals wetenschappers, burgers, politici of andere stakeholders die het ontwerp en de gemaakte keuzes controleren. Ondanks dat in de gevoerde interviews met het organisatieteam geen invloed door externen op het ontwerpproces waargenomen was, versterkt een dergelijke groep de kwaliteit van het ontwerp en de democratische waarde. Een dergelijke groep (burgers) kan het beste uit 6-8 personen samengesteld worden.*
2. *De Gemeente koos voor een kwantitatieve evaluatie door hun eigen Onderzoek & Statistiek afdeling en een grotendeels kwalitatieve evaluatie door een onafhankelijke onderzoeker. Waar dit een waardevolle investering is, ontbrak het wel aan een **toezichthouder of aangewezen vertrouwenspersoon** om de veiligheid van de leden en het proces te garanderen.*

⁴ <https://www.emma.nl/>

⁵ <https://perspectivity.org/>

Inrichting van het ontwerp, logistiek en randvoorwaarden

Inclusief en betrokken procedureel ontwerp

Er zijn vele manieren om de verschillende fasen van een Burgerberaad (b.v. opstarten, leren & informeren, delibereren, adviseren & stemmen) vorm te geven. Afhankelijk van het aantal deelnemers, het beschikbare budget en de thematiek kan de lengte van een Burgerberaad dus ook verschillen.

In Maastricht werd gekozen voor een opzet met drie zaterdagen en vier avonden die doordeweeks plaatsvonden. Deze opzet werd door twee van de geïnterviewde deelnemers expliciet als prettig benoemd. Daarbij stond dag 1 in het kader van de feestelijke aftrap, kennismaking, bepaling van spelregels en een eerste introductie met het onderwerp. Dag 2 en 3 waren bestemd voor het verdiepen in de vraagstelling en het horen van experts gevolgd van dag 4 – het bezoek op locatie. De dagen 5 en 6 stonden in het kader van deliberatie en de formulering van de uiteindelijke adviezen voordat op dag 7 de focus lag op de stemming en afronding.

Tijdens de gevoerde interviews zijn de volgende punten als *erg positief* benoemd:

- Open presentatie met vraagstellingen door expert sociale veerkracht op dag 1
- Feedback ronde met ambtenaren na het opstellen van de eerste adviezen op dag 5

De volgende punten zijn als *verbeterpunten* benoemd:

- In het begin net iets te lang uitgeweid over dingen die niet erg belangrijk zijn voor het proces
- Vroeger beginnen met schrijven van adviezen en duidelijkere voorbeelden geven (x3)
- Structuur/Planning minder strak vormgeven

Logistiek

De keuze om de feestelijke aftrap in het stadhuis te houden is door de deelnemers als erg positief waargenomen. In het algemeen was ook de grote hoofdlocatie van het Vista college goed geschikt voor deliberatie in kleinere groepen en plenaire onderdelen. Alleen de ruimtetemperatuur werd hier als minder positief ervaren.

Ook het bezoek op locatie en de hieraan gekoppelde “*change of scenery*” bij de aftrap van dag 4 was een erg positieve ervaring voor de deelnemers, die zo in direct contact met de problematiek en goede voorbeelden konden komen.

Ook de catering kan in het algemeen als erg goed beoordeeld worden als men het vergelijkt met wat vaak op andere Burgerberaden ter beschikking wordt gesteld. Zo was op elke avond eten beschikbaar met een divers aanbod aan keuzes, inclusief vegetarische en voor het grote deel veganistische keuzes.

Privacy van leden en vrije besluitvorming

Essentiële factoren voor een neutraal burgerberaad zijn de bescherming van privacy en de vrije besluitvorming binnen het beraad. In Maastricht kan geconcludeerd worden dat er geen problemen met privacy vast te stellen waren. Zo noemde desgevraagd ook geen van de geïnterviewde deelnemers last te hebben van externe beïnvloeding door belanghebbenden of de media. Wel noemde een lid een zorg over privacy in de beginfase van het beraad. Uitsluitend op dag 1 was er

nog wat onduidelijkheid i.v.m. de aanwezigheid van de pers en vragen over wie op de foto mocht en wie niet. Dit was ter plekke goed opgepakt door het organisatieteam.

Als klein punt van kritiek mogen de korte introductie woorden van twee gemeenteraadsleden op dag 1 van het Burgerberaad en hun zelfpromotie benoemd worden wat binnen de kaders van neutraliteit ongepast was.

Ook wat de beïnvloeding op het organisatieteam betreft was niks op te merken. Zo was het proces alleen vormgegeven door de verantwoordelijke personen. Bovendien evalueerde het organisatieteam grondig naar elke beraaddag.

Zo kan de conclusie getrokken worden dat er geen enkel externe beïnvloeding plaatsvond. Het is sterk aan te nemen dat bij een meer sensitief onderwerp en meer investeringen in externe communicatie ook meer sprake zal zijn van externe beïnvloeding. Aan het eind van de Burgerberaad is er een monitorgroep en een schrijfgroep samengesteld. De schrijfgroep had de opdracht de aanbevelingen definitief uit te werken en in een document te zetten. Verder voegde de groep een kort verslag van het Burgerberaad hieraan toe. De monitorgroep bod het finale rapport uiteindelijk aan de Gemeenteraad aan.

Een afsluitend punt over neutraliteit, transparantie en volledigheid betreft het definitieve rapport. Deze schetst in de brede zin een helder beeld over de aanbevelingen en toont ook de aanbevelingen die niet zijn aangenomen. Maar ook het rapport had wat meer inzicht kunnen leveren over de gekozen aanpak zoals ook de kritische stemmen tijdens het beraad. Ook de kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie wordt niet benoemd in het rapport, als volledig mag deze dus niet gelden.

Oordeel van de auteur:

De verantwoordelijke personen hebben bij het opstellen van het draaiboek een sterke structuur neergezet om tot een goed resultaat te komen. Ook de logistiek was goed doordacht en goed geregeld. Ook op het gebied van privacy zijn er geen grote kritiepunten te benoemen.

Advies:

Niettemin zijn er ook een aantal kleinere verbeterpunten die een valkuil kunnen worden, mits er niet goed aandacht aan wordt besteed. Bij een Burgerberaad moet de deelnemer altijd centraal worden gesteld en best mogelijk gefaciliteerd worden. Idealiter mogen de leden zo niet alleen de inhoud, maar ook delen van de structuur van het beraad zelf bepalen. De verantwoording van de organisatie is vooral faciliterend door de leden van externe beïnvloeding te beschermen en voor een goede setting te zorgen.

Idee:

Tijdens de voorbereiding de planning vanuit het oogpunt van de deelnemer doorlopen, indien mogelijk met een testgroep: Hoe voelt zich de deelnemer meest op zijn gemak en veilig in combinatie met een sterk eigen verantwoording voor het beste resultaat?

Interne Informatievoorziening

Toegankelijkheid en neutraliteit bij het gebruik van online hulpmiddelen

Voor het aanbieden van informatie aan de leden van het Burgerberaad koos de opdrachtgever ervoor alles via mail te versturen, in combinatie met het inrichten van een online omgeving via *Microsoft SharePoint*. Het platform was toegankelijk voor elk ingelote deelnemer en er was voldoende informatie beschikbaar gesteld door het organisatieteam over hoe het platform te gebruiken. Zo was een handleiding gemaakt die mee gemaïld was over het gebruik. Er was tijdens het Burgerberaad niet specifiek structureel aandacht voor het doel en gebruik van het platform. Zo was deze uiteindelijk uitsluitend gebruikt als een “databank” om alle informatie terug te kunnen vinden. Opties voor zelforganisatie of deliberatie zijn in mindere mate aanwezig geweest, maar in elk geval niet stimuleert om te gebruiken. De projectorganisatie deed hun best de beschikbare informatie op het platform aan te bieden.

Ook in verband met technische problemen, gaven 4 van de 5 geïnterviewde deelnemers daardoor aan geen of zo goed als geen gebruik te hebben gemaakt van het online platform. Ook het organisatieteam was weinig te spreken over het platform. Door de bovengenoemde factoren maakten de deelnemers vooral gebruik van de informatie die hun via mail was toegestuurd. Dit functioneerde volgens de geïnterviewde leden goed.

Naast het online data-systeem is er gebruik gemaakt van *Mentimeter* voor peilingen en de definitieve stemronde. Zo vonden peilingen plaats op dag 1 van het Burgerberaad en op dag 6 en 7 zijn de proef- en definitieve stemronde via deze tool uitgevoerd. Bij het gebruik van *Mentimeter* in de plenaire groepen is door het organisatieteam extra aandacht besteed dat iedere deelnemer ook feitelijk mee kon doen aan de respectievelijke peilingen en stemrondes. Zo zijn extra iPads ter beschikking gesteld voor deelnemers zonder (aanwezige) smartphones en er was extra ondersteuning bij technische vragen voor het gebruik van het online tool.

Tijdens de finale stemming ontstond er onduidelijkheid in hoe was omgegaan met onthoudingen tijdens het stemproces in relatie tot het mandaat. Omdat de onthouding van stemming geen optie was in het online platform, zijn onthouden stemmen niet meegeteld in het totaal aantal afgegeven stemmen. In het percentage van getoonde stemmingen werden dus alleen de voor- en tegenstemmen meegenomen, en niet de onthoudingen. Dit had voorafgaande het proces duidelijker uitgelegd moeten worden.

Breedte, diversiteit, duidelijkheid en relevantie van de aangeleverde informatie

Ook bij de veelheid en kwaliteit van de aangeleverde informatie bepaalt de vraagstelling de kaders en dus hoe informatie wordt verzameld en aangeboden. Zo was het voor het organisatieteam om deze reden ook moeilijk om voor het begin van het Burgerberaad in te schatten welke thema's en dus experts belangrijk zouden worden. Voorafgaande aan het beraad konden dus alleen experts over het brede thema "sociale veerkracht" uitgezocht en benaderd worden. De vraagstelling en de kaders zijn vervolgens op dag 2 toegelicht door de projectleider en een stedenbouwkundige van de Gemeente. Pas nadat op dag 1 en 2 de vraagstelling was besproken en de eerste thema's door de groep bepaald waren, kon het organisatieteam aan de slag om experts binnen korte tijd samen te stellen.

Parallel met het Burgerberaad vonden in de stad *stadsgesprekken* plaats die ook input van burgers over de inrichting van de stad ophaalden. Hierdoor ontstond onder de Burgerberaadleden wat onduidelijkheid over hun rol ten opzichte van deze bijeenkomsten.

Verder was ook een vraag gesteld naar een overzicht van bestaande informatie en beleidsstukken gerelateerd aan het onderwerp. Ook ontbraken tijdens de verdieping in de vraagstelling concrete kaders of voorbeelden over hoe de uiteindelijke adviezen door ambtenaren in de praktijk in de komende jaren gebruikt zullen worden. Hier was op dag 2 ook een vraag door de leden geformuleerd. Deze was opvolgende door de projectleider digitaal beantwoord en een praktijkvoorbeeld was voor de volgende bijeenkomst meegestuurd (*Praktijkvoorbeelden Omgevingsvisie.pdf*).

Er was verder geen aangewezen proces om feedback van stakeholders te ontvangen en verwerken. Dit had te maken met de gekozen thematiek en was ook volgens de geïnterviewde mensen van het organisatieteam "minder van toepassing", maar moet in het kader van inclusief ontwerp genoemd worden. Überhaupt was er geen publieke oproep richting mogelijke stakeholders, bijvoorbeeld via een oproep via de krant of social media van de opdrachtgever. Zo waren uiteindelijk uitsluitend gemeentelijke stakeholders betrokken in persoon van beleidsambtenaren gerelateerd aan het onderwerp. Ook de op dag 3 genodigde experts zijn binnen het ontwerp erg laat benaderd en niet in het proces betrokken. Verder was er geen contact met wetenschappers over de keuze van experts. Alleen de openingspresentatie was gegeven door een expert over sociale veerkracht.

De door de experts aangeleverde informatie was volgens de geïnterviewde deelnemers goed te begrijpen. Niettemin ontbrak het aan extra informatie en leesmateriaal voor het verder verdiepen in het onderwerp en de gekozen sub-thema's. Zo was bijvoorbeeld alleen van twee subthema's een presentatie beschikbaar. Om leden met verschillende leertypes beter te kunnen faciliteren had dus meer en andere soorten informatie beschikbaar gesteld moeten worden. Zelfs vanuit de geïnterviewde leden wordt benoemd dat zij "meer thuiswerk hadden verwacht" en meer informatie op een vroeger moment beschikbaar zal zijn geweest.

De aangeboden informatie was zo ver te overzien tijdens de "experts-dag" wel op een neutrale manier aangeboden. Een verdieping per onderwerp of een aanvullende selectie van experts was door tijdsbeperving helaas niet mogelijk, wel als een wens benoemd in de kwalitatieve interviews (x2). Omdat het voor de eerste kennissessie niet mogelijk was een expert voor een specifiek onderwerp (openbaar vervoer) te regelen, kon deze in de volgende bijeenkomst nog wel gehoord worden.

De kwaliteit van de gevonden en genodigde sprekers was volgens de auteur goed en bevatte experts vanuit kennisinstituten en organisaties met een specifieke ervarings- of kennisachtergrond. Hoe deze specifiek zijn gekozen was daarbij niet inzichtelijk voor de deelnemers. Ook konden door de deelnemers zelf geen experts voorgedragen worden. Zo was volgens een vertegenwoordiger van het organisatie team het kennisgedeelte een “zoektocht naar onderwerpen en experts met vrij veel zenden”. Waar de mogelijkheid ontbrak om extra experts te horen, was het wel mogelijk om extra informatie aan te vragen. Hier was zover bekend geen gebruik van gemaakt.

Conclusie interne informatievoorziening

In de context van Maastricht en het onderwerp was een veel betere voorbereiding van de juiste informatie een grote uitdaging. Ook het gekozen informatieplatform bood uitdagingen in het gebruik voor de deelnemers. Buiten deze bepalende factoren heeft de organisatie goed werk verricht in het aanleveren van experts en de communicatie met de deelnemers.

De volgende aanbevelingen kunnen bij een volgende editie voor een nog beter resultaat zorgen:

Oordeel van de auteur:

Advies:

- *In de digitale communicatie maar ook tijdens de dagen de verantwoording en uitzonderlijke positie van de deelnemers benadrukken*
- *Maak een duidelijkere keuze over het informatieplatform en hoe deze ingezet wordt en wat de toegevoegde waarde is voor de deelnemers*
- *Verschillende leertypes met verschillende types aan informatie voorzien (lezen, kijken, luisteren, doen)*
- *Ondanks het complexe onderwerp had al een longlist aan experts en informatiemateriaal uitgezocht kunnen worden, potentieel met behulp van wetenschappers*

Gebruik van deliberatieve werkvormen en diens effect

Uiteindelijk is de manier van inrichting en het gebruik van werkvormen de sleutel voor een interactieve en plezierige dag voor de leden, wat vervolgens in de ideaalsituatie tot betrokkenheid en goede eindresultaten leidt. Het was duidelijk dat het team van *Perspectivity/Emma* veel ervaring met zich meebracht op het gebied van deliberatie en *deep democracy*.

Niettemin viel de auteur een aantal verbeterpunten op. De volgende tabel toont de Tops en Tips over de gebruikte deliberatieve werkvormen van de Burgerberaad:

Tops	Tips (aantal genoemd in interviews)
Diverse gekozen werkvormen (e.g. <i>Gesprek op voeten</i>)	Vraagstelling gaat over iedereen - Bewustwording over inclusiviteit van adviezen was niet altijd duidelijk
Goed gewerkt met interactieve participatie van de groep (b.v. door handgebaren)	Het “out of the box” denken en zich verplaatsen in minderheden had meer aandacht kunnen krijgen
Veel terugkijkende en reflecterende deliberatie	Feedback verzamelen had laagdrempeliger vormgegeven kunnen worden (b.v. door het opstellen van een flipover met dit doel)
	Gezamenlijke afspraken over omgangsvormen en veiligheid hadden uitgebreider en centraal besproken kunnen worden

Inrichting en ondersteuning van de deliberatie door het ontwerpteam

Binnen de planning van het burgerberaad was er een goede balans gehouden tussen plenaire tijd en tijd in groepen. De twee samenwerkende bureaus brachten een team van ervaren gespreksbegeleiders met zich mee en het team deed goed werk om iedereen aan het woord te laten komen zodat niemand de discussie domineerde. Dit was bevestigd tijdens de gevoerde interviews. Door twee deelnemers was benoemd dat er een aantal situaties zijn geweest waar de discussie gedomineerd werd door sommige deelnemers, maar dat de gespreksbegeleiders hier goed op reageerden door het aan te spreken en anderen aan wordt te laten. Ook de neutraliteit van de gespreksbegeleiders was door de leden bevestigd en door een lid zelfs als te neutraal en te weinig uitdagend benoemd. Tijdens het hele burgerberaad was er een positieve houding tussen de deelnemers te voelen. Door het herhaalde opsplitsen in kleinere groepen was er voldoende kans voor iedereen om de stem van elke deelnemer te horen. De gemeente deed hierbij extra moeite in het faciliteren van de Engelstalige deelnemers door twee aanwezige tolken, die ook in de kleinere groepen het gesprek faciliteerden. Als men het gehele proces en de inrichting van de Burgerberaad nog eens overziet en erop terugkijkt, valt op dat er enerzijds goed werk is verricht in het vormgeven van een gestroomlijnd Burgerberaad die via de vier fasen naar een duidelijk resultaat leidt. Niettemin krijgt men ook het gevoel alsof er wat te veel vooraf was bepaald in hoe de Burgerberaad te werk ging. De structuur van het beraad was redelijk strak gepland, wat de deelnemers minder ruimte bood om zelf het voortouw te nemen. Zo werd ook door twee van de vijf geïnterviewde deelnemers genoemd dat men het “gevoel had dat het te veel gestuurd was” en men “te weinig zelf moest doen”. Parallel was binnen het organisatie-team sprake van een “vrij passieve houding van de deelnemers” vragend naar of deze extra input nodig hadden of de wens er was om het proces aan te passen

Voorzitter Hans Moors tijdens dag 2 voor de map met positieve en negatieve voorbeelden in de stad

Gedrag van de deelnemer

In het grote geheel presenteerden de leden van het Burgerberaad zich zoals de brede bevolking van de stad als trotse betrokken burgers die actief deelnamen om gezamenlijk naar een kwalitatief eindresultaat te komen.

Er zijn goede debatten geobserveerd binnen de kleinere subgroepen, met verschillende manieren van argumentatie (*feiten vs. meningen*). Leden toonden in meerderheid een open houding naar elkaar en keken zonder grote verwachtingen tegen het proces aan. Zoals bij elk Burgerberaad zijn er sommige leden die met meer argwaan het proces en diens effectiviteit bekijken. Ook aan hun zienswijze was goed gehoor gegeven en in combinatie met de door de organisatie bedachte werkvormen leidde het tot een verhoogd begrip onder elkaar en ieders mening.

Zo kan ook geconcludeerd worden dat de leden een beter begrip hebben ontwikkeld over het onderwerp en waar de stad Maastricht in de brede zin mee bezig is op het gebied van sociale veerkracht en verbetering van de ruimtelijke orde. Desalniettemin, in combinatie met de deels herhalende onduidelijkheid over de vraagstelling en gerelateerde lopende participatieprocessen in de stad, zijn de leden van het Burgerberaad niet volledig op de hoogte geweest van de strategie van de Gemeente en de rol van het Burgerberaad daarbinnen wat de kwaliteit van de deliberatie verzwakte.

Oordeel van de auteur:

Binnen de gestelde kaders vanuit de Gemeente heeft het uitvoerende projectteam een sterk Burgerberaad neergezet. Gezien de bovengenoemde uitdagingen gerelateerd aan de vraagstelling, hebben het gekozen format en werkvormen tot een goed resultaat geleid. Niettemin zijn er ook kritiekpunten b.v. over hoe open het proces was ingericht, het betrekken van minderheden – in het bijzonder bij een thema zoals sociale veerkracht – of het te weinig toetsen op gevoel. Samenvattend had de deelnemer meer centraal moeten staan in de aanpak en zienswijze van een inclusief Burgerberaad.

Advies:

De deelnemer vanaf dag 1 nog duidelijker meenemen in de vormgeving en planning van de Burgerberaad en diens rol en verantwoording hierin benadrukken. Hierbij de inhoud, maar ook het proces zo open als mogelijk inrichten, idealiter hierin ook het brede publiek meenemen.

- *Vaker toetsen op gevoel (wat is de onderstroom, gaan we op de goede weg?)*
- *Nadenken over andere vormen van stemming*
- *Gezamenlijke afspraken en spelregels altijd aanwezig in de ruimte houden*
- *Nadenken over specifieke oefeningen om het perspectief van speciale groeperingen mee te nemen (Voorbeelden future search)*

Maatregelen voor een impactvol vervolg

Waarde en toepassing van de aanbevelingen

Zoals omschreven konden op basis van de complexiteit van het onderwerp het brede palet aan aanbevelingen minder verdiept worden dan wenselijk. Zo bleven de adviezen ook grotendeels een brede richtinggevend suggestie en vormden ze minder een concreet stappenplan dat op basis van het afwegen van verschillende expertmeningen geformuleerd was. Een geïnterviewde deelnemer benoemde ook specifiek de wens dat de adviezen in de tijd worden geëvalueerd en worden verbeterd en dat het moeilijk was het rapport als een “definitief document te zien”. Op 30 januari 2024 zijn de aanbevelingen door de monitorgroep van vijf Burgerberaadsleden gezamenlijk aan de raad overhandigd. De dag erna, op 31.01.2024 was deze ook openbaar. Het rapport is door de media opgepikt en via verschillende kranten gepubliceerd. Naast de algemene kranten, hebben ook verschillende organisaties binnen het land die actief zijn met het onderwerp van Burgerberaden verder aandacht besteed aan het behaalde resultaat. Zowel voor, als tijdens het Burgerberaad, konden geen speciale maatregelen geobserveerd worden die genomen zijn om een breder publiek te bereiken, buiten het gebruik van de reguliere communicatiemiddelen van de gemeente. Men kan ook hier van een redelijk passieve communicatiestrategie van de Gemeente spreken. Doordat het thema en de uiteindelijk vraag van het burgerberaad de invulling van een visiedocument voor 2040 betrof, was een helder uitvoeringsplan en directe beleidsimplementatie al vanaf het begin onmogelijk.

Nazorg van de deelnemers

Tijdens de laatste vergadering (dag 7) van het Burgerberaad zijn de leden gevraagd over het gewenste vervolg van het Burgerberaad. De uitkomst was een speciale bijeenkomst (afterparty) als 15de aangenomen aanbeveling, een duidelijk teken voor verdere betrokkenheid en voor het samenwerkings- en community gevoel dat vaak ontstaat tijdens een Burgerberaad.

Voormalige leden van een Burgerberaad zijn normaliter na afloop duidelijk meer enthousiast over democratie en burgerparticipatie en ze zijn zo de ideale ambassadeur voor een gemeente en hun participatiestrategie. Helaas was er in Maastricht geen extra ondersteuning gegeven om de ervaring van het Burgerberaad door te zetten naar de wijken of de communities van de ingelote leden. Zo is verder tot heden ook nog geen rol bedacht voor een toekomstig vervolg of rol van de leden in toekomstige participatieve projecten m.u.v. de monitoring groep. Wel vroegen de leden naar een klankbordgroep, die het hele proces van de adviezen gaat volgen, en die van tijd tot tijd overleg heeft over de voortgang van de adviezen. Ook het contact tussen de leden onderling was niet gefaciliteerd. Zo was bijvoorbeeld geen apart communicatiekanaal opgezet om leden onderling in contact met elkaar te brengen. Een uitwisselingsfunctie bestond wel op het ingerichte Sharepoint platform, maar was niet gebruikt. Ook ontbrak het in Maastricht aan een duidelijk communicatiestrategie na afloop van het beraad. De geïnterviewde leden voelden zich binnen de weken naar de laatste bijeenkomst “*left in the blue*” en noemden dat er te weinig nakomende informatie verstuurd was. Een duidelijk communicatieplan voor de leden en het publiek zal de legitimiteit van het Burgerberaad zeker versterken.

“Maak gebruik van de deelnemers in een volgende editie”

Reactie en opvolging

Hoe de adviezen die door de eerste Maastrichtse Burgerberaad uiteindelijk worden verwerkt en omgezet, is op basis van de bepaalde tijdslijn van de evaluatie niet mogelijk om te evalueren. De opbrengst in vorm van de adviezen zal op 5 maart a.s. in de domeinronde fysiek worden besproken, en op 26 maart in de raadsvergadering. Bij deze stukken zal een advies worden opgenomen op welke wijze het college meent de adviezen van het burgerberaad te verwerken.

Oordeel van de auteur:

Het stuk aan genomen maatregelen voor een impactvol vervolg dat geëvalueerd kan worden voldoet alleen aan de absolute basis van wat nodig zal zijn voor een kwalitatief Burgerberaad. Door initiatief van de deelnemers ontstond er wel nog extra aandacht om gebruik te maken van hun ervaringen en het vervolg van de aanbevelingen te laten overzien. In hoeverre dit ook zal gebeuren is nog af te wachten.

Advies:

Waar de verantwoording van de deelnemers van een Burgerberaad op de laatste dag eindigt, moet een opdrachtgever deze benaderen als een groter project dat communicatie vereist tot afloop van het gestelde termijn of de realisatie van de gemaakte adviezen. Hierbij zal men kunnen overwegen:

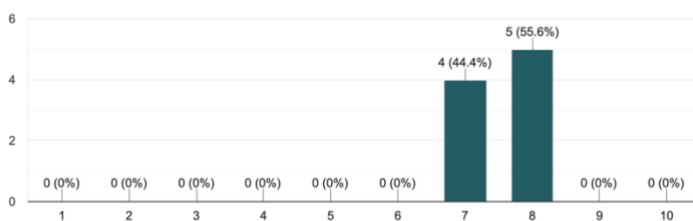
- *Speciale update-mails te versturen over het vervolg van de resultaten aan leden en geïnteresseerden (b.v. 3-4 x per jaar)*
- *Voormalige deelnemers als ambassadeurs inzetten en deze bij participatie avonden in de wijk laten spreken*

Slotwoord en conclusie

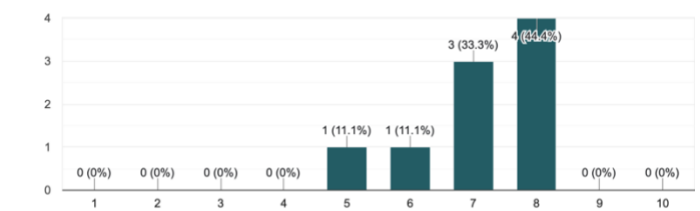
Maastricht mag vol moed en trots terugkijken op een succesvol georganiseerd Burgerberaad. Dit rapport noemde meerdere kritiek- en verbeterpunten maar steunt *eerst en vooral* de daadkracht van de Maastrichtse politiek om een Burgerberaad uit te voeren. Ook de professionele houding, het constante open gesprek en de bijhorende reflectie van het projectteam van de Gemeente kan alleen als voorbeeldig benoemd worden. Alleen op weinige momenten was het nodig om achter bepaalde informatie met extra inzet aan te gaan.

In het kwantitatieve gedeelte binnen het organisatieteam is het Burgerberaad met een 7.6 geëvalueerd. De uitkomsten zelf kregen een 7.1.

Welke cijfer geef je de kwaliteit van het Burgerberaad in zijn geheel?
9 responses

Hoe tevreden ben je met de uitkomst van het Burgerberaad?
9 responses

De geïnterviewde deelnemers hadden een verdeeld beeld na afloop van het beraad. Enerzijds bleef er een “positief gevoel” over en was er een duidelijke terugkoppeling dat het Burgerberaad hun “heel veel vertrouwen in de mensheid” heeft gegeven en een “heel leuke ervaring” was. Op het hele beraad en de uitkomsten gesproken was er wel ook sprake van een “lichte teleurstelling” en “erg tegenvallende inhoudelijke uitkomsten”.

In het bewustzijn dat dit het eerste Maastrichtse burgerberaad was, zijn de interviewpartners het wel eens dat ze anderen aan zullen bevelen mee te doen aan een Burgerberaad.

Met de overall positieve resultaten, en belangrijke leermomenten voor verbetering, is een vervolg aan te raden. Het instrument Burgerberaad mag in de participatieschatkist van geen gemeente ontbreken en biedt bij de juiste toepassing het ideale middel van burgerparticipatie. Gezien de kosten en nodige tijdsinvestering, is vooral het afwegen van de juiste vraagstelling essentieel. Naast incidentele burgerberaden, vindt men inmiddels ook voorbeelden van permanente of geïnstitutionaliseerde burgerberaden. In het Duitse Aken is bijvoorbeeld voor een lange termijn een veelheid aan burgerberaden toegezegd. In steden zoals Eupen, Parijs of Brussels zijn burgerberaden inmiddels een vast onderdeel van politieke besluitvorming. Vast geïnstalleerde “Burgerberaden” (lees groeperingen van ingelote burgers met deliberatieve manieren van werken) kunnen daarbij op verschillende manieren ingezet worden. Van een adviserend rol tot een legaal orgaan met specifieke taken binnen de besluitvorming van een gemeente.

Maar laten we ons niet vergeten dat ook een Burgerberaad niet altijd het juiste middel is.

Daarom ten slotte drie kern aanbevelingen voor de volgende Maastrichtse Burgerberaad:

- 1. Investeer meer tijd in de voorbereiding en vind manieren om meer experts maar ook stakeholders en burgers over het proces raad te plegen**
- 2. Stel de deelnemer nog centraler**
- 3. Zorg voor een langdurend integrale aanpak die doorstroomt naar de wijken**

Dit vraagt tijd en investering. Maar dan heb je ook iets. De burger wil vertrouwen, maar alleen als er *“uitkomt wat we hebben geformuleerd dan heb ik er echt vertrouwen”* (Citaat deelnemer) en alleen als de burger ook durft te vertrouwen, kan de lokale democratie effectief functioneren.

Thomas Schäfer
*Specialist voor democratische
vernieuwing en burgerparticipatie*
@: Thomas@fairconsulting.eu
+31 6182 50 510

Resources/Links

De volgende is alleen een shortlist aan resources maar verwijst naar essentiële stukken in het kader van burgerberaden van hoge kwaliteit:

- [De Gruyter handbook of Citizens' Assemblies](#)
- [DemocracyNext – Assembling an assembly guide](#)
- [Fide – Organising a democratic lottery](#)
- [Marcin Gerwin – Citizens' Assemblies: Guide to democracy that works](#)
- [Mehr Demokratie – Handbuch Kommunale Bürgerräte organisieren](#)
- [OECD – Eight ways to institutionalise Deliberative Democracy](#)
- [Innovation in Democracy – How to run an citizens' assembly](#)